

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Subata, Sausio (January) 8 d., 1921

Price 3c

No. 6

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 8, 1921
as required by the act of Oct. 6, 1917

Gruzija ištreme tukstanti komunistų

Francija nori naujų Vokietijos teritorijų

Žada paluosuoti Debsą

Išvijo tukstanti komunistų.

Pavojus bolševikų sukilimo Gruzijoje pašalinta.

BATUMAS, sausio 7. — Tal-
kininkų oficialiai, esantys šia-
me mieste, sako, kad pavojus
bolševistinio sukilimo Gruzijos
respublikoj nors laikinai tapo
pašalintas.

Komunistinis judėjimas už-
gniauzta. Iš Kutais provincijos,
esančios į šiaurius nuo šio
miesto, šiomis dienomis išstrem-
ta tukstantis komunistų.

Tam tikrais politiniais išro-
kavimais Rusijos bolševikai sa-
vo sumanytą puolimą ant
Gruzijos dar atidėjo. Tiflizo
valdžia šiuo pasinaudojo, kad
apsisigerėjus nuo suirutės ša-
lies viduje.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Jan. 8, 1921
as required by the act of Oct. 6, 1917

Nori pasigrobtį Ruhr apskritį.

Francijos valdžia pranešė Wa-
shingtonui, kad ji norinti susi-
ti kariuomenę į Vokietijos
anglies kasyklų sritį.

WASHINGTON, sausio 7. —
Per savo ambasadą Washing-
tone Francijos valdžia įteikė
neformalinį pareiškimą Jung-
tinių Valstijų valdžiai apie tai,
kad ji mananti įsilaužti į Ruhr
klonį. Tai del trklamojo Vo-
kietijos valdžios neišsėjimo
išpildyti savo, pradžius — pra-
vesti tos srities nuginklavinimą.
Šiandie čia patirta, kad val-
stybės departamentas Franci-
jos valdžiai jokio nurodymo
nedavė, bent, koks bus Jung-
tinių Valstijų nusistatymas,
jeigu tasai įsilaužimas liks fak-
tu.

Vis delto, yra žinoma, kad
šios šalies valdininkai savo
nuomonės nėra atmainė. Jų
manymu, šitas žingsnis būtų
negeidaujamas. Jisai nei kiti
nepagerintų busmuosius san-
tykius tarp pačių talkininkų —
nei politiniu nei ekonominiu
žvilgsniu.

Žada paluosuoti Debsą.

Palmeris žadą paluosuoti Debsą
ir kitus politinius nusizengė-
lius taip greitai, kaip bus atlik-
ta "tam tikri techniški rei-
kalavimai".

NEW YORK, sausio 7. —
New Yorko Central Trades

SOCIALDEMOKRATAS.

Mūsų draugų laikraštis iš
Kauno. Kiekvienas darbininkas
privalėtų jį perskaityti. Num.
25, 26, 27, 28, 29 ir 30. —
Kaina 5 centai.
Gaunamas Naujienų ofise.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Jan. 8, 1921
as required by the act of Oct. 6, 1917

Karo debesys renkasi Rusijos pasieniuos.

Mobilizuoja kariuomenę dide-
liam puolimui sekama pavasa-
rį; Vrangelis Paryžiuje; tariai
su lenkų komandotoju.

PARYŽIUS, sausio 7. (Rašo
United Press korespon. Henry
Wood) — Militarinių eksper-
tų manymu, Rusijos valdžia
tariai lauztis Rumunijon ir
Galicijon; lauztis sekama pa-
vasarį. Pastarųjų dienų įvy-
kiai vakarinėmis Rusijos fron-
te, kritikų manymu, rodo, kad
sovietų armija lauztis į tas te-
ritorijas taip greit, kaip tiktai
leis tinkama oro atmaina.

Visa to davinys gali but toks,
kad Europoj kils naujas karas,
kurin viena šalis įtrauks kitą.
Šiomis dienomis gautosios
iš Rusijos žinios rodo, kad Le-
ninas susirėmė su tais kraštu-
tiniojo bolševikų sparno ele-
mentais, kurie nori tęsti gro-
biamąją politiką. Rusijos ar-
mija, kuri iki šiol dar tebe-
laikoma daikte, taip jau palin-
kusi siekti daugiau tokių lai-
mėjimų, kaip kad ji atsieikė
prieš generolą Vrangelį Kryme
— baigiant 1920 metų kampa-
niją.

Kariuomenė Besarabijos pasienij.

Besarabijos pasienij, kuri ne-
senai tapo paskirta Rumunijai,
sutraukta didelė daugybė ka-
riuomenės. Kitos bolševikų ka-
riuomenės dalys verbuojamos
toliau į šiaurius.
Šitie saujieji žygiai, kurie
sekama pavasarį žada kitą ka-
rinę kampaniją, nurašinimui
nerimaujančių kariuomenių, ši
žiema duos jiems pakankamai
darbo — traukiant kur reikia
amuniciją.

Vietos kritikų nuomonė yra
tokia, kad menamąją kampa-
niją pietuose sovietų vadai no-
ri vengti išstatyti rizikai prie-
laukas šiaurėj, kur jie tikisi su-
silaukti nemaža prekių iš An-
glijos ir kitų valstybių. Vis del-
to, spėjama, kad tokie kari-
niai žygiai turės įtraukti ir Len-
kiją, o tuomet kampanija šiau-
rėj padarys neišvengiama.

Bolševikai sėbrauja su turkais.

Reikiama kitose valstybėse
baimė yra tai davinys to, kad
bolševikai nuden susibroliauo-
su Turkija — sutrypdami ma-
žiukę Armeniją. Turakai, kurie
yra apsiginklavę ir protestuoja
prieš nustatymą jų valstybės
rubežių, kaip spėjama, nesun-
ku bus patraukti naujan kon-
fliktan.

Francija atvira ruošiasi pa-
dėti Lenkijai, atsitikime, jeigu
iki šiol valdžia šita faktą slė-
pusi. Mat, angliakasiai reika-
lauja, kad valdžia išpildytų
talkininkų reikalavimą — nu-
ginklųot Bavarijos miliciją.
Valdžiai tokie dalykai yra ne-
geidaujami ir todėl ji pasiru-
pinusi, kad žinia apie angli-
kasių streiką nebutų paskelb-
ta spaudoje.

Mobilizuoja kariuomenę.

Rumanija jau mobilizavo
tris kareivavimo metų klesas
— 1913, 1914 ir 1914 metų.
Mobilizavo Besarabijoj. Pa-
reikšta, kad toji mobilizacija
pravesta ne del baimės nuo
bolševikų. Vis delto, kritikai sa-
ko, kad bolševikai verbuos sa-
vo kariuomenę palei Rumunijos
pasienį, maža vilties, kad pas-
tarosios kariuomenė bus de-
mobilizuota.

Sako, kad Rumanija turinti
keturis šimtus tukstančių u-
miamveikimui priręgtų ka-
reivų. Rumanijos valdininkai
pasididžiudami nurodo, kad
šitoji kariuomenė yra tinka-

mai išlavinta ir todėl kur kas
geriau pajėgų išlaikyti puolimą
nei kad skubotai suverbuo-
toji lenkų kariuomenė — pra-
eitais metais. Pareikšta, kad
by vienas puolimas, kurio tik-
rai liaukiama iš sovietų pusės,
šitą armiją bus tinkamai at-
remtas.

Vrangelis Paryžiuje.

Tuogi tarpu generolas Vran-
gelis jau tariai su francuzais,
o sekama savaite čia laukiama
atvykstant lenkų generolo Pi-
sudskio. Čia budami jie vis-
pusiai apsvarstys laukiamąją
bolševikų kampaniją.

Uždare 28 bankus.

Krizis North Dakotos valstijoj.

BISMARCK, sausio 7. —
Gautomis žiniomis, šandie ta-
po uždaryta dar vienas valsti-
binis bankas. Crystal Springs
miestelyj, turintis daugiau kaip
šimtą tukstančių kapitalo.

Tai jau dvidešimt aštuntas
bankas, kuris bėgiu pastarųjų
savaičių uždaro savo duris. Tai
yra tiesioginė pasekmė tos
kovos, kurią tos valstijos reak-
cininkai pradėjo prieš didžiulį
Nonpartisan lygos banką.

North Dakotos ir kitų gretimų
jų valstijų ukininkų palaiko-
mą. Kiek laiko atgal mat bu-
vo priimtas įstatymas, kad
valstijos ir miestų valdžios
turinčios teisės ištraukti savo
fondų pinigų iš tojo banko ir
dėti juos ten, kur joms geriau
patinka. Nonpartisan lygos
bankas yra stipriausias visoj
valstijoj bankas. Nuo jo pri-
lauso kone visi kiti valstijos
bankai. Nenorėdamas likti re-
akcininkų auka, Nonpartisan
bankas tuomet atsisakė duoti
mažesniems bankams reikiamo
kredito. Pastarieji gi, negauda-
mi laiku savo pinigų, kurių
jie buvo paskolinę ukininkams,
dabar turi bankrutinti. Tuo
budu reakcininkai pakenkė ne
Nonpartisan lygos bankui, bet
kitiems mažesniems bankams,
kuriuos kontroliuoja patys tų
reakcininkų šalininkai.

Vokietijos geležinkeliečių streikas pašalinta.

LONDONAS, sausio 7. —
Vietos laikraštis Times šandie
gavo iš Berlino žinią, kad Vo-
kietijos geležinkeliečių strei-
kas galų gale jau pašalintas.
Pašalintas tuo, kad darbininkų
reikalavimai tapo išpildyti. Ge-
ležinkeliečiams padidinta algos
nuo 55 iki 75 nuoš.

BERLINAS, sausio 7. — išan-
die čia paaiškėjo, kad Ruhr ap-
skrities streikuoją trysdešimt
penki tukstančiai angliakasių.
Iki šiol valdžia šita faktą slė-
pusi. Mat, angliakasiai reika-
lauja, kad valdžia išpildytų
talkininkų reikalavimą — nu-
ginklųot Bavarijos miliciją.
Valdžiai tokie dalykai yra ne-
geidaujami ir todėl ji pasiru-
pinusi, kad žinia apie angli-
kasių streiką nebutų paskelb-
ta spaudoje.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, sausio 7 d., užsienio pinigų
kursas, perkant jų ne mažiau kaip už
25,000 dolerių, bankų buvo skaitomas
Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.64
Austrijos 100 kronų	\$0.24
Belgijos 100 frankų už	\$6.29
Danijos 100 kronų	\$16.20
Finų 100 markų	\$2.95
Francijos 100 frankų	\$5.90
Italijos 100 lirų	\$3.52
Lietuvos 100 aukso	\$1.45
Lenkų 100 markų	\$0.17
Olandų 100 guldenų	\$3.55
Norvegijos 100 kronų	\$16.10
Šveicarių 100 frankų	\$15.45
Švedų 100 kronų	\$20.70
Vokietijų 100 markų	\$1.45

Daro "nesmagumo" valdžiai.

Reikalauja, kad miesto valdžia
duotų pašalpos bedarbiams.

BERLINAS, sausio 7. — Ne-
darbo klausimas Anglijoje da-
rosi labai rustus. Juo susirupi-
nusi netik centralinė, bet ir ap-
skričių bei miestų valdžios.

Šandie čia gaula žinių, jogei
Norwich mieste bedarbiai pa-
reikalavę, kad miesto valdžia
duotų jiems pašalpos. Pašalpa
turi but duodama iš tų pinigų,
kuri sudėta stambesniųjų lo-
bininkų, turinčių tam tikrą su-
mą metinių pajamų. Bet mies-
to valdžia tikrina, kad dabar
sudedamosios sumos nepakenk-
tų. Duodant bedarbiams pašal-
pą reikėtų uždėti naujų mo-
kesčių. Didisnių mokesčių dėti
lobininkai tečiaus nenori.

Padėtis esanti labai rusti.
Atvira pareikšta, kad jeigu
bedarbiai negausią reikiamos
pašalpos, tuomet jie stversis
"tiesioginio veikimo".

Vyskupas žada ekskomunikuoti parapijonus.

Sako, jeigu parapijonis bandys
"išmuvinti" savo kleboną, jie
bus ant amžių prakeikti.

KENOSHA, Wis., sausio 7.
— Vietos italų parapijos na-
riams grumoja amžino prakei-
kimo pavojus. Tos parapijos
klebonas, "fateris" Peter Fe-
rardi, savo "mylimiems para-
pionims" taip nusidėjo, kad
jie nusitarę "išmuvinti" jį —
kad ne gerumu, tai piktumu.

Jie senai jau reikalauja, kad
"fateris" Ferardi, susikroves
savo "forničius" ir gaspaninę
"muvintųsi" kur nors kitur —
kur "mylimi parapijonis" jo
dar nepažįsta. Bet "fateris" Fe-
rardi yra rymo-katalikų kuni-
gas, o todėl savo "mylimų pa-
rapijonų" klausyti neturi rei-
kalo. Jis sakąs, kad "aš čia bo-
sas" ir visa. O kad jo "myli-
mi parapijonis" emė perdaug
"šumyti," tai jis pasikvietė po-
liciją!

Dabar "fateris" Ferardi sa-
vo "mylimiems parapijonims"
kalba apie artymo meilę —
apsistatęs visu būriu stiprių ir
apginklųotų vyrų-policistų, ku-
rie by minutę gatavi pravesti
tą "meilę" lazda ir, jeigu butų
reikalo, kulka.

Tiek apie patį "faterį" Fe-
rardi. Dabar apie tą "amžino
prakeikimo" pavojų.

Italai parapijonis negalėdami
gauti "rodos" su savo "dvasi-
ku ganytoju," kuris pasiskelbė
bosu, kreipėsi į Milwaukee dio-
cezijos arkivyskupą, "jo švie-
sybę" Sebastian G. Messmerį.

Išpasakoje jam visas savo bė-
das: kaip "fateris" Ferardi ne-
noris duoti jiems atskaitų, kaip
jisai elgiasi su savo "mylimais
parapijonais," kaip "nusista-
tes" prie savo gaspadinės ir tt.
ir tt. Išpasakoje tai ir tikėjėsi,
kad "jo šviesybė" tikrai sup-
ras jų bėdas ir padarys joms
galą. Trumpai sakant, kad ar-
kivyskupas atsitys jiems kitą
"geresnį kunigą."

Laukė, ir sulaukė. Tik ne
"geresnį kunigą, o labai rus-
tų "jo šviesybė" pagrūmo-
jimą, butent tokį: jei šventojo
Ražančiaus (toks tos parapijos
ir bažnyčios vardas) parapijos
nariai nesiliaus varę pragaisti-
gą prieš dvasišką ganytoją,
"faterį" Peter Ferardi, agitaci-
ją, jeigu jie ir toliau bandys
"išmuvinti" jį ir jo gaspadinę,
tai jie bus — ekskomunikuoti!
Ekskomunikuoti reiškia atskir-
ti nuo bažnyčios. O atskirimas
nuo bažnyčios reiškia prakai-

kimą. Kada koks nors katali-
kas yra ekskomunikuotas, tai
jisai skaitomas amžinai pra-
žuvusiu žmogumi. Mirus, jo
kunas neleidžiama palaidoti
"šventoje vietoje" — katalikiš-
kose kapinėse ir už jo dušią
joks katalikų kunigas pamaldų
nelaiko. Vadinasi, toks žmogus
yra amžinai prakeiktas, jo du-
šiai vienintėlė vieta — praga-
ras.

Tokia sunki bausmė dabar
grumoja "šventojo ražančiaus"
parapijos narius, "myli-
miems" Ferardi'so parapijo-
nims. Nežinia ką dabar jie da-
rys: pasirinks "jo šviesybę",
prakeikimą ar jiems nepaken-
čiamą kunigą, "faterį" Ferardi.
Tatai turės but išspėsta šį va-
karą — viešame visų parapijo-
nų susirinkime.

Kova prieš nusiginklavinimą.

Pasulė rezoliuciją, kuria reika-
laujama tęsti ginklavinimo
darbą.

WASHINGTON, sausio 7. —
Šandie čia galutinai paaiškėjo,
kad — laivyno jėgų mažinimo
klausimas susilauks stiprios
opozicijos kongrese. Kongres-
manas Britten, iš Chicago,
jau pasiulė rezoliuciją, kuri
reikalauja, kad ginklavinimo
darbas butų varomas pirmyn.

Je kongreso narių, kurie prie-
šinasi laivyno jėgų mažinimui,
tokios jau nuomonės reiškia ir
kai kurie žymūs valdininkai.
Pav., laivyno sekretorius Da-
niels laivyno reikalų komisijai
jau pareiškė, jogei jis nieku
budu nesutiks, kad šios šalies
laivyno jėgos butų sumažintos.
Tą patį sako ir tuli kiti valdi-
ninkai.

Vyriausios argumentas prieš
nusiginklavinimą yra toks: An-
glijai ir Japonijai, girdi, norinčios
įtraukti Ameriką į savo kilpas.
Jodvi, esą, visai nemano nusi-
ginklųoti, o tik varo agitaciją,
kad Amerika nusiginklųotų.
Jeigu Amerika šitai agitacijai
nusielenks, ji tuomet priklausys
nuo Anglijos malonės.

Atsisako priimti siunčiamą iš Atmainos Italijos ambasadoj.

WASHINGTON, sausio 6. —
Šandie čia gauta žinių, kad
sekama mėnesį Washingtonan
atvyksta naujas Italijos amba-
sadorius. Dabartinis tos šalies
ambasadorius grįž Italijon, o
jo sekretorius vyksias Rumuni-
jon — prie tenaitinės ambasa-
dos.

Pinigai jau greičiau Pasiekia Lietuvą

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas, jo sky-
riai, o taipgi Lietuvos paštas pradėjo geriaus
veikti, o todėl pinigų pristatymas Lietuvoje pa-
sadarė šiek tiek greitesnis. Dažnai pinigai esti
išmokami po šėšių ar septynių savaičių po to,
kaip jie išsiunčiami iš Chicago. Tas įvyko dau-
giausia pastangomis Naujienų Pinigų Siuntimo
Skyriaus, kurs niekad nesiliauja raginęs Lietu-
vos įstaigas veikti greičiau, idant greitesnę pa-
gelbą suteikus suvargusiems Lietuvos žmonėms.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia
Lietuvon Pinigus per Lietuvos Prekybos ir Pra-
monės Banką, kurs yra didžiausiu Lietuvos ban-
ku. Pinigai yra siunčiami trejopu būdu: perlai-
domis, čekiais ir kablegramomis.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Remia New Yorko siuvėjus.

New Yorko darbą ir auksa pi-
nigus savo draugų newyorkie-
čių parėmimui.

(Telegrama Naujienoms)

NEW YORK, sausio 7. —
Generalinė Amalgameitų uni-
jos raštinė gavo žinių, kad ki-
tuose rubų siuvimo centruose
darbininkai skubotai eina tal-
kon savo draugams newyorkie-
čiams. New Yorko fabrikinin-
kų siunčiamieji į tuos centrus
darbai nepriimami — darbinin-
kai atsisako dirbti. Daug už-
sakyimų, kurių New Yorko fir-
mos buvo gavusios ir pasiun-
tusios į kitus miestus, tuo bu-
du pasiliks neišpildyti.

Vakar Amalgameitų unijos
prezidentas kalbėjo Philadel-
phijoj — dideliame vietos siu-
vėjų susirinkime. Kaip vienu
balsu priimta rezoliucija, kuria
Philadelphijos siuvėjai prisipa-
da visais galimais budais rem-
ti savo draugus newyorkiečius.
Beto, generalinė raštinė ga-
vo žinių, kad Baltimorej dar
keturios dirbtuvės susitaikė su
savo darbininkais. Padėtis ten
esanti gera.

Chicagočiai ir vėl atėjo pa-
galbon newyorkiečiams. Šešta-
sai Amalgameitų unijos loka-
las pasiuntė tukstantį dolerių.
Siuvėjus remia netik jų drau-
gai siuvėjai iš kitų miestų, bet
taipiau ir medvilnės darbinin-
kai. Lawrence medvilnės dar-
bininkai priėmė rezoliuciją,
kuria jie žada teikti visokios
galimos paramos kovojantiems
amalgameitams.

Išrodo, kad masų kova grei-
tu laiku bus laimėta.

Atidarė dirbtuvę.

CHARLOTTE, N. C. sausio
6. — Chadwick-Hoskins med-
vilnės kompanija atidarė savo
dirbtuvę, kuri jau geroka va-
landa buvo uždaryta. Du tuk-
stanciai darbininkų grąžinta
darban, tik sumažintomis al-
gomis.

ROTTERDAM, sausio 6. —
Šiomis dienomis Olondijon kaž-
kokiū būdu atvykę keli bolševi-
kų agentai — tikslu duoti reiki-
mų patarimų vietos komunis-
tams.

ANGORA, sausio 6. — Tur-
kų nacionalistų vadas Kemal
paša pasiuntęs pašiepiančią te-
legramą Anglijos premjerui
Lloyd Georg'ui. Dėkojįs už
suteiktą jam paramą: ginklų,
kurių anglų valdžia davusi ar-
menams ir kurie dabar patekė
į nacionalistų rankas.

Ką žmonės rašo.

(Iš laiško iš Lietuvos)

Iš Tauragės rašo vienas chigiečiui jo seni ir maldingai tėvai:

„Jūs misliat, kad jei lenkai pareitų, tai vėliai pareitų. O mes jų nebijom. Kad mūsų vokiečiai nenužudė, tai lenkų čist nebijom, o kai girdim, tai lenkai gaus gerai į kelias... O dabar mūsų kunigai renka adresus visų žmonių, kur išvažiuoja į Ameriką; žada mūsų amerikantų prašyti pinigų ant pataisymo bažnyčios. Ale jūs visi amerikoniai neduokit nė vieno cento tiems, ba kunigai nor gauti iš Amerikos pinigų ir siųsti lenkams pagalbą; mat kunigai nor, kad lenkai pareitų ir kad vėl baudžiamos būtų. Sunali, visiems Amerikoj pasakyk, kad neduotų Lietuvos kunigams nei vieno cento.—

Sugrįžusio Lietuvon chigiečio laiškas.

Chigiečis Stanislovas Purvinis rašo Jonui Usačiui, Chigieje:

„Kellonėje išbuva 23 paras. Visas kelias kaštavo 490 dol. Vaziuodamas per Vokietiją niekur nemačiau jokių ženklų karo iki nepasiekiau Eytukny. Eytukny miestelis visiškai sunaikintas, bet stotį vokiečiai pataisė. Lietuvos stotis visiškai sugriauta ir neveikia. Kibartų miestelis taip sugriautas, kad kaip anot tos Jeruzolimo pasakos, nė akmenų ant akmenio nėra likę. Tik dalis stoties yra išlikusi. Visur matyti apkasai ir didelės duobės.

Šiaulių miestas visai sugriautas ir tik keli apdaužyti namai yra likę. Tuos namus dabar taisoma. Kelmės miestas nuo šiaudininkų visai sudegintas. Visur, o labiausia apie miestus, miškus ir upes šukasta apkasai. Tauragės miestelio ir bažnyčios visiškai nėra. Apie Dubysos upę nieko nebeliko. Raseinių miestas irgi labai nukentėjo. Kuršėnai ir apeliūkė yra labai sunaikinti. Žmonės gi nors ir labai vargsta, bet yra linksmūs.

Vaziuojantiems Lietuvon patarčiau nepirkti nė Amerikoje, ir nė Vokietijoje jokių drabužių ar kitokių daiktų, nes Lietuvoj yra visokių drabužių ir audmenų. O amerikoniškus pinigus išmainius ant lietuviškų, tai kaip dykai gaunasi. Kellonėje gi tiek vargo reikia kęsti su bagažu ir kiek mokėti už jį reikia, tai sunku ir apsaityti. Mano bagažą per Vokietiją pervežt ik Lietuvos man kainavo 800 markių. Kurie mano draugų turėjo geresnį bagažą, tie dar brangiau užmokėjo. Skrinios liko sudaužytos ir kiti turėjosi krauti į maišus“.

Lietas kraujo upeliai.

Vincas Petrošius rašo savo seserei K. Budvitienei, Chigieje:

„Jūs turite sau nuokampioj kerteleį susikrovę lizdelį, kurio neužgauna jokia audra ir galit šandie laimingai gyventi. Bet pažvelgkite į dangų ir pasiklausykite kas dedasi jūsų numylėtoje tėvynėje Lietuvoje, nes tik mažą dalelę girdite iš laikraščių ty baisenybių, kokių čia dedasi. Aš nemoku surašyti visko, ką jaučiu ir girdžiu apie Lietuvos vaikų ir

ANKSTI rytą atsikėlus ir saulę paregėjus besirašiojant žeme, šilko skara nusistvėrus, šviesą sekti pasiryžus vijaus saulę tekina

Kaip saulelė tik pamatė mane norint netyčiom Ją sugauti ton skaron — pašokėjo, pašokėjo ir nuliūdo... ir į dangų nuriedėjo....

Nusiminus kaip gulbės dumblynėlio atsigerus, prie surukusios trobos, sugrįžau vėl atgalios be saulelės šilumėlės, be šviesos.

23—VI—19 m.

Lėta.

pačios Lietuvos padėjimą. Šian die esame užpulti grubonių lenkų, kurie francuzų pagelba atvėrė Lietuvos širdies žaizdas, iš kurios didžiausiais upeliais teka kraujas ir tekės iki paskutinio kraujo lašo. Lenkai didžiausiomis spėkomis eina per mūsų kraštą, nuklodami kareivių kunais, degindami kaimus, plėsdami turtus ir liedami nekaltų žmonių kraują. Jie eina apginti savo dvarų, kad vėl galėtų naudoti žmones, kad ir toliau galėtų lėbauti mūsų sunkiai uždirbtais skatikalais.

„Tėvynės meilės apimta mūsų kariuomenė nepori lenkamis eisti kelio, nori sulaikyti jų eimą, bet lenkų kanuolės praskina sau kelią per mūsų kariuomenės eiles ir jie eina raudas ištiesę prie ukiminkų, plėsti jų turtus, o mūsų broliai lietuviai guli ant žemės iškloti kruvinoje kovoje, o kiti dejuoja sunkiai sužeisti ir dar sako: „Nueikite į Kauną ir pamatykite gulinčius sužeistus savo brolius, tada užsidegs visų jūsų širdis ir visi tuojaus eitumet į kariuomenės eiles ir lenai savo kraują pralietumet už numylėtą tėvynę.“ Jie taip smarkiai puola ant mūsų kariuomenės, kad vienus išmušus, kiti per viršų lipa ir puola, kaip pasiūtę šunys, taip kad mums belieka tik trauktis“.

Iš Anykščių rašo Julei Šnapštienei į Rockdale, Ill.

Buvom susilaukę svečių — lenkų. Pas mus, tiesa, jie nebuvo, Kurlius apėjo aplinkui. Ale kame jie buvo, tai labai žmones nuvirgdė. Jie visa jama, kas tik papuola, geriausius arklius ir pinigus, o labiausiai tai drabužius: merginų burnasus, vyrų drapanas — viską, ką tik randa. Mat jie buvo čia išliaužę per frontą, ale dabar jau išėjo, žmones baisiai nukriavidiję. Mus tai labai nuskriaudė vagys, jie įsiplėšė pro stogą ir išnešė du rietiniu po dešimtį sienų audekų.

Dabar pas mus išėmė berniukus į kariuomenę nuo 19 lig 26 metų.—

SKAITYKITE IR PLATINKITE „NAUJIENOS“

Juodašimčiai organizuojasi.

Detroit, Mich. — Laike karo gyvavusi American Protective League, kuri buvo pasižymėjusi savo juodašimtiškais darbais, dabar vėl tapo atsteigta, tik kitokiu vardu, butent, —Detroit Police Reserve.“

Tas „Reserve“ išdygo tuoj po Michigano fabrikantų susirinkimui ir susidėsiąs iš savanorių žmonių, kurie veiks prieš reikalui, bet savystoviai nuo policijos. „Rezervą“ remia ir palaiko fabrikantai ir jis yra susijungęs su kitomis juodašimtiškomis organizacijomis. Jis turės savo automobilius, kad galėtų greitai nuvykti reikiama vieton, savo kulkasvaidžius, valtis ir net aeroplanus. Nariai taipju turės šnipinėti unijose ir sekioti organizuotus darbininkus.

Nori kazokų.

[Iš Federatosios Presos] Chicago. — Sausio mėn. Illinois legislatura svarstys bilių įvesti valstijos konstabelius — kazokus. Pereitais metais legislatura tą bilių atmetė. Bilių remia fabrikantai, bankieriai ir stambieji biznieriiai. Tokie pat bilių yra įnešti ir kelių kitų valstijų legislaturase.

3 KARALIAI, 2 GYVULIAI IR 1 DIEVAS.

Sakys pamokslą KUN. M. X. MOCKUS

Evangelija pagal šv. Matėjų persk. 2. su dadejimu iš kitų dalių rašto švento.

Nedėlioje, Sausio-Jan. 9, 1920 m. MILDOS SVET., 3138 So. Halsted St. Pradžia 10:30 val. iš ryto. Padengimui lėšų įžanga 25c. Svarbus pamokslas kun. Mockaus — pribūkit visi. Kviečia 1 kp. L. L. F. Komitetas.

DRAUGYSTĖS SVIESIOS ŽVAIGZDĖS No. 1.

Parengtas

3as MASKARADINIS BALIUS

Kuris įvyks

Subatoj, 8 d. Sausio-January, 1921, Mildos svetainėje, 3138 S. Halsted St. Pradžia 6 val. vakare. \$200.00 Vertės Dovanų. Inžanga 40c. ypatai su war tax. Firmas praisas vyrams \$25.00, moterims \$15.00, toliaus įvairūs praisai pavienių vyrų ir moterų.

AR MYLI MUZIKĄ?

BETHOVENO muzikos konservatorijoje mokinama: Skambinti pianu, dainavimo, smuikuoti, teorija, muzikos istorija ir harmonija. Baigusiems išduodami diplomai; įstoti galima visuomet.

Antanas S. Pocius, Vedėjas 3259 So. Halsted Str. Tel.: Boulevard 9244

PUIKUS KONCERTAS IR ŠOKIAI

LIETUVOS NAŠLAICIŲ NAUDAI

Rengia L. M. D. APSVIETA

Nedėlioje, Sausio-Jan. 9 d., 1921 Meldažio svet., 2242 W. 23rd Place

Pradžia lygiai 7 val. vakare. Duryš atsidarys 6 val. vakare

Siame koncerte dalyvauja visi geriausi Chicago's artistai, solistai, dainininkai, Mariutė Rakauskaitė, p. Bručienė ir p. Stogis, smuikinkė p. Sabonienė ir p. Ališauskaitė. Šokikės, mažytės ateties žvaigždutės — Silvija Kiriutė ir S. Kazlauskaitė.

Pianistai: A. Ališauskas ir M. Juozavitas. Gerbiameji:—

Visi ant šio koncerto! Nevien kad praleisite linksmai laiką, bet išgirsite puikų koncertą ir tuom patim sušėpsite badaujančius Lietuvos našlaicius — nušluostysit jų ašaras.

Gerbiameji! Jūs žinote, kad mūsų brangi Tėvynė Lietuva, mūsų gimtinė žalis, daug ko tikisi iš savo jaunosios kartos, todėl dabar yra laikas rūpintis jų likimu. Stengkimės pagelbėti jiems, kad neišmirtų badu mūsų ateties galimai. Dabar yra laikas parodyt geras širdis! Kas tik gyvas, visi ant šio koncerto! Kviečia rengimo KOMITETAS.

PATAMSIŲ GALYBE

Žinokit,

Patamsio Galybė tai vienas geriausių veikalų, penkių veiksmų drama, kurį parašė paskilbusių rusų rašytojas, Levas Tolstojus. Veikalas išverstas visų kulturingųjų tautų kalbosna, kur jis susilaukė didelio pasisekimo.

Kodel?

Labai paprasta. Patamsio Galybėj vaizduojama patys tamsiausieji žmonių gyvenimo užkampiai. Vaizduojama taip, kaip tik gali vaizduoti genialingo rašytojo plunksna.

Štai,

Šitą puikų veikalą dabar žadama parodyti ir vietos lietuvių publikai

Kur?

Nedėlioje, Sausio 9 dieną 1921. Visiems Chicago's lietuviams gerai žinomoje ir puošnioje svetainėje — C. S. P. S. Svetainėje, 1126 W. 18 St.

Kas?

Vakara rengia penkios LSS. kuopos, 4, 22, 81, 174 ir 234. Rengėsi jos jau nuo senai, o todėl nėra reikalo abejoti tinkamu pasisekimu. Tuolabiau, kad Patamsio Galybė loš patyrę lošėjai — Dramatiškas Ratelis. Šimtai mūsų draugų ir pritarėjų todėl atvyks į C. S. P. S. svetainę.

Nepasiriks

Ir jie nepasiriks. Patamsio Galybė pamatyti verta kiekvienam gerų veikalų mėgėjui, kiekvienam „draugui“ ir „ponui“. Ir tai delto, kad veikalas pristato tikrąjį žmonių gyvenimą — jų patamsį.

Atminkit

Lošimas prasidės lygiai kaip 7 val. vakare. Laukime nebus. Kas pasivėluos, galės. Svetainės duryš atsidarys kaip 6 val. vakare.

Jaunieji

Jaunieji kavalieriai ir panytės, kurie nori pamatyti Patamsio Galybė ir, beto, smagiai praleisti laiką, tegul neužmiršta, kad po lošimui bus SMAGUS BALIUS. Grieš gera muzika ir bus šiaip įvairių žaismių.

Kviečiame

Todel visus savo draugus, visus mūsų pritarėjus, visus senus ir jaunos kviečiame atsilankyti. Mes gi darysime visa, kad mūsų svečiai būtų patenkinti. O kad jie bus patenkinti, del to mes neabejojame.

Dar Kartą

Dar kartą mūsų prieteliams primename, kad lošimas prasidės kaip 7 val. vakare. Svetainės duryš atsidarys kaip 6 val. vakare. Tatai, nesivėlinkite. Lošimas norima pradėti laiku todėl, kad jaunieji turėtų progos pasižokti.

Tikietų kainos įmanomos visiems — ir seniems ir jauniems.

RENGĖJAI

“Amerika Pirtije”

3-jų veiksmų klesiškas lietuvių veikalas. Stato scenoje

“BIRUTE”

Nedėlioje, Sausio-Jan. 16 d., 1921 m.

C. S. P. S. svetainėje, 1126 W. 18-tos gat.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Vadovauja Unė Babickaitė.

Po lošimui Birutės Chorės ir šokiai.

Patsai veikalas yra labai įdomus, atvaizdinantis praeities gyvenimą Lietuvoje. Visus kviečia BIRUTĘ.

\$500 DOVANU \$500 Aštuntas Didelis Maskaradinis Balius

Parengtas

Lietuvių Baltos Žvaigždės Pašelpinio Klubo

West Side Auditorium Taylor St. ir Racine Ave.

Subatos vakare, Sausio-Jan. 8-tą 1921 m.

Muzika F. JERECK,

Ižanga 50c ypatai.

Pradžia 7:30 vakare.

Pirm Atskaitos Darymo Išpardavimas Pas STERN'S

3442 South Halsted Street

Ilgos į viršų plačios audeklo pirštinės	14c
Vyrų skalbiami kalnierių	17c
Vyrų išeginiai marškiniai	\$1.19
Vyrų šilko krutinės marškiniai	\$2.98
Vilnonės pančiakos	39c
Vilnoniai sveteriai	\$4.39
Vyrų nosinės	.08c
Šiltos kepurės	75c ir augščiau
Veltos šliurės	67c
Trumpes iki kelių kelinės	98c ir augš.
Darbinės kelinės	\$1.89
Overalai, unijos darbo	\$2.98

Tiktai per šubatos ir panedėlio dienas.

VARGINGAS KASULYS

Kimumas, gerklės kutenimas ir daug yvairių ligų paeinančių nuo šalčio ir erzinimas gerklinių issisakojimų, turi būti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų.

Severo Kosulio Balzamas

(pirmiau Severo Balsamas nuo Plaučių)

Jeigu imtas beatidėlojimo, prašalis nedorus pasekmes šalčio, palygins kosulį, nustabys erzinimo ir prašalins daug kentėjimui.

Priimtas dėl vartojimo vaikams ir aukgusams. Užlaikykite sava komodoi po ranką laikie ateinančių žimos mėnesiu. Pardavinėtas aptiekose visur.

Dvi miasas: 25 ir 50 centu.

Severo naujas KALENDORIUS 1921 metų yra išlaistas.

Gaug vieną musu naujų Kalendaru nuo sava aptiekoriaus. Yra duodamas dykai tiems, kurie paklaus. Jeigu negalėtumėte gauti sava vietol, rašykite pas mus ir idekite 2 c. paštos ženklą.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanči grožė. O kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanai! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanai, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgtin galvą bus užtektin, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkite šiuos RUFFLES bankute aptiekose. Kas tuos tik 65c, bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiškinimai pridėti prie kiekvienos bankutės. Jei negausite jų aptiekose, tai atsiųskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šioiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

NAUJAS KNYGU KATALOGAS JAU GATAVAS.

Kataloge telpa su virš tukstantis knygų: Gamtos Mokslų, Istorijos, Pasakų, Teatro, Dainų, Muzikos, Dvasiškos įtalpos ir Maldaknygių. Prisiųskite 2c stampą ir gausite jį.

Adresuokite šitaip:

A. OLSZEWSKI.
3251 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2904

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

KORESPONDENCIJOS

CLINTON, IND.

Traukinis užmušė lietuvi.

Gruodžio 15 d. čia patiko nelaiming lietuvių Antaną Rubina; jį grįžiant iš kasyklų suvažinėjo traukinis. Vėlonis buvo nevedęs ir čia jokių giminių neturėjo. Jis priklausė prie Amerikos Lietuvių Piliėčių Draugijos ir jos rūpesniu tapo palaidotas gruodžio 17 d. su bažnytinėmis išklmėmis Clinton visuomenės kapinėse. Vėlonis buvo apie 50 m. amžiaus. Paėjo iš Kauno rėdybos, Panevėžio apskr., Kalvarijos parapijos. Girdėjome, kad turi brolį New Yorko valstijoje. Meldžiame jo ar kitų giminių tuojau atsiliepti adresu: Jonas Skinderis, 534 N. 7-th St., Clinton, Ind.

KENOSHA, WIS.

Dr. Šliupo prakalbos ir kunigo "didvyriški darbai."

Gruodžio 26 d. ir pas mus buvo apsilankęs Dr. Šliupas su prakalbomis. Pasakojo kas yra veikama Lietuvoje ir ką gali atsiekti sugrįžęs į Lietuvą žmogus su mažu kapitalu, taipiau apibūdino Lietuvos ekonominį ir politinį padėjimą. Dr. Šliupas kvietė visus, kas tik gali, grįžti į Lietuvą ir prisidėti prie Lietuvos atbudavimo, kas su pinigais, kas patarimais, nes darbo ir vietos esą visiems, taipiau ragino lietuvių prie didesnės vienybės. Taipiau aiškino apie garlaivių ir susikurusį garlaivių bendrovę, kurios šerū ant vietos parduota už \$400; daugelis pasižadėjo pirkti vėliaus.

Kalbant apie Dr. Šliupo prakalbas, reikia pranešti kokiems "didvyriškais" darbais Lietuvos "labui" yra atsižymėjęs mūsų klebonas kun. Balinskis.

Kada kenoshiečiai gavo žinią, kad gr. 26 d. į Kenosha atsilankys Dr. Šliupas, jį bus parupinta vieta prakalboms, P. Zakarevič tuojau atsikreipė į parapijos komitetą, kad parenduotų šv. Petro parap. svetainę. Pasirodė, kad svetainė yra jau išnuomota kitai "draugijai". Atsikreipta prie svetainių ir išnuomota Schlitzo svetainė. Bet atėjus prakalbų dienai ir atvykus Dr. Šliupui, pasirodė, kad savininkas išnuomojo per klaidą Schlitzo svetainę draugijai ir mums pasiūlė mažąją svetainę, kur telpa vos 200 žmonių. Nėliko nieko kito daryti, kaip vėl kreiptis prie parapijos ir bažnyčios rengimo komitetų, kad prakalbas perkelti į bažnytinę svetainę ir jas sujungti su balium. Pasitarę tarp savęs ir su klebonu komitetui užleido svetainę mums.

Atėjus laikui pradėti prakalbas atbėga klebonas ir pradėta visus vartyti lauk, kaip įmardamas kartu visus koliodamas. Kada vienas komitetų primena jam, kad prakalbos yra rengiamos su jo paties (klebono) ir parapijos komiteto leidimu, kunigas net pašoko ir duoda komitetui "ultimatumą", kad į 48 val. komitetas išsinešdintų net iš Kenoshos, gi vienam savo tarnui net su didžiausiu prigrumojimu duoda isakymą išvykti prakalbas. Visa tai atlieks klebonas apsiunka ir išsinešdina, atgal į kleboniją.

Žmonės tada ramiai apleido svetainę, atsiimdami ir savo įrangą. Muzikantams tad priėjo griežti vien sienoms. Prakalbos tada įvyko Schlitzo mažojoje svetainėje. Taigi mūsų "didvyriškam" klebonui prakalbas išardyti nepavyko, bet draugija, kuri rengė balių, labai nukentėjo.

Nepasitenkindamas tuo savo "žygiu", jis ant rytojaus nupiepijo į Kenosha Herald re-

dakeiją ir ten papasakojo reporteriui visokių nebutniekių. Pirmiausia pasigyrė, kad jis atlieks labai didvyrišką darbą išvaikydamas Šliupo prakalbas, nes Šliupas esąs bolševikas ir bažnyčių griovėjas. Betgi toliau pripažįsta, kad Šliupas nieko nekaltėjęs prieš bažnyčias ir dągi peikęs socialistus. Tėčiau mūsų klebonas kartu nedrįso pasakyti, kad Dr. Šliupas yra lietuvis ir kad iš Lietuvos sugrįžęs, bet sakė, kad Šliupas sugrįžęs iš Europos ir pasakojęs ką jis ten matęs. Paskui Šliupas pardavinėjęs, girdi, "kokios tai" garlaivių kompanijos šėrus. Ir čia jis neparodė paminėti Lietuvos vardą. Be to, ar delei savo neišmanymo, ar norėdamas pašiepti, iškreipė Dr. Šliupo pavarde, pavadindamas jį Šliudas ir tikrindamas, kad lietuvių ištaria "Schlupp". Taip gal daryti tik koks lenkbernis, Žulikovskis tarnas, o ne lietuvių bažnyčios klebonas.

Pasirodžius laikraštį toms kunigo sapalonioms, P. Zakarevič tuojau atsikreipė į redakciją ir tai visa atitaisė. Redakcija labai stebėjosi, kad kunigas tik toki mažą išmanymą parodė.

Reikia priminti ir kelti kitą "garbingu" to kunigo darbelį, kuriuos visi kenoshiečiai atmeta: Vieną darbščią merginą išvėrė no kale už tai, kad ji kelis svėdus neatsilankė į parapijos choro repetitijas.

Dirtūs dr-jos dramos skyrius nusiėmė fotografiją, kurioje buvo ir viena irgi darbščio mergaitė, kuri karta pagelbėjo Beiso dr-jai suvaidinti veikala. Į sekamą Birutės dr-jos sušūkinimą atėjo kun. Balinskis ir pareikalavo tą merginą pašalinti. Nariams nesutikus su tuo, kunigas trenkė į žemę fotografiją ir pradėjo ją mindžiti kojomis, kartu liepdamas jiems spjaudyti ant fotografijos.

Pasidėjęs Lietuvos šelpimo darbui, kun. Balinskis nė vienu pirštu nepajudino, kad prisidėtų prie to darbo. Daugeli sykų jį prašyta paraginti žmones pirkti Lietuvos Laisvės Pašolos bonų, bet jis apie tai ne žodelio niekam neužsiminė, sakosi "pamiršęs".

Lietuviai yra labai pasipiktinę tokiais savo klebono lenkberniškai-želigovskiniams darbais ir tariasi apie jo pašalinimą iš čia. Senai jau laikas tai padaryti. Tokiems žmonėms neturi rasti vietos tarp lietuvių; tegul jie sau keliauja pas savo bičiولیus — lenkus.

—Bijūnėlis.

GALUTINIS KAINOMS NUMAZINTOMS IŠPARDAVIMAS.

Viskas turi but narduota, nepaisant uždarbio, ar kiek kainavo. \$20-000 vertės stako, vyrams ir vaikams, vėliausios ir parankiausios rūšies, gatavai padaryti — ilke neatbūtais siutai ir overkotai, kurie paršilavojo nuo \$15 net iki \$65. Dabar \$25.00, \$15, \$20, \$25, \$30 ir \$37.50. Vyrams kelinės \$4.50 ir augščiau.

Valkams siutai ir overkotai \$5 ir augščiau. Vyrams čysto vilnono mėtinio seržiaus siutai \$35. Valkams čysto vilnono siutai, \$11.50 ir \$15.

Adara vakarais 8 val. Subatomis iki 9 vak. Nedėl. 4 po piet.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St.

KREIPKITES TUOJAU.

Mes turime parduoti už neužmokėjamą rendos palaikymui dvidešimts augštos rūšies Victorolų (kalbamųjų mašinų) už kurių reikėtų mokėti net iki \$200, parsiduoda už \$35 ir duosime vėltui 24 rekordų pasirinkime ir 200 adaty. Dauguma mašinų naujos ir užtrintos ant dešimties metų. Reikia jas pamatyti, kad apkainavus. Nepraileisk šios progos kalpo, tikrą atsitikimą, kuris visame gyvenime negali kitą syk atsitikti. Pamastyk pats, tik už \$35 augštos rūšies gvarantuota kalbamąją mašiną. Taipgi, mes turime parduoti dešimtį augštos rūšies tikros odos sėklyčiai setų, lovų ir karpetų. Šie setai yra visai nauji ir vėliausio išdirbimo. Mes parduosime už pirmą pasiūlymą, nes norime padaryti daugiau vietos. Tai apsimokės ateiti, nežiutint kur gyvenai. Mes pristatom veltui į visas miesto dalis ir apielinkes, taipgi išsiunčiame C. O. D. ir daleidžiame peržiūrėti arba užsimokėti aplaikes siuntinį. Adara kiekvieną dieną iki 9 val. vak. Nedėldieniais ir kitomis šventėmis nuo 10 iki 4 po pietų. Liberty Bondsai priimami.

WESTERN FURNITURE STORAGE.

Galima matyti po no. 2810 W. Harrison St. ir 2102 W. 35 St.

2810 W. Harrison St., Chicago, Ill.

The Peoples Store

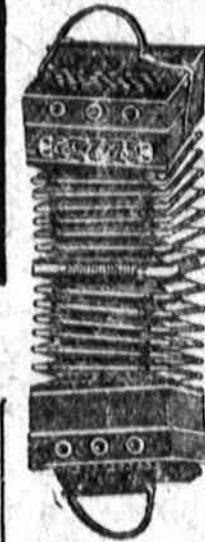
11201-3-5-7 Michigan Ave., Roseland.

Didžiausis Pratuštinimo Išpardavimas

Kokio Roselande nebuvo.

Jau dabar parsiduoda šioje krautuvėje. Kainos tokios žemos, kokios buvo keli metai atgal.

Dvigubos S. ir H. stampos. Kasdieną iki pietų.

Sankrova Įvairumų

Aprėdaly, laikrodžių-leikrodžių, žiedų ir aksolnų daiktų; gramofonų, rekordų vizose kalbose; armonikų ir kitokių muzikalių instrumentų; britvų, neilvų ir kitokių naudingų daiktų... Čia sulaukoma viskas, kas reikia, o ypač muzikaliai instrumentai.

K. PIKELIS

1907 So. Halsted St., Chicago, Ill.

P. CONRAD LIETUVIS FOTOGRAFAS

Padaro visokios rūšies paveikslus, suilg kiekvieno pareikalavimo. Turitu gerą, ilgy metų patyrimą šmine fotografijų įvairiose pozose. Kas nori turėti savo paveikslus gražiai padarytus tegul kreipiasi į mane. Gaus gerą patarnavimą ir gražų darbą.

3130 SO. HALSTED STREET

Drover 6369.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgia suvedame į senus ir naujus namus, taipgi tirtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektrų Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

SPĄSTAI

NAUJA KNYGUTĖ

Vieno akto Farsas

Parašė Br. Vargšas.

Veikiantieji asmenys:

1. Dargalienė, turtinga našlė.
2. Karšulis, advokatas.
3. Tarnas.

Šis veikalas parašytas žinomo mūsų mirusio dramaturgo Br. Vargšo. Labai tinkamas scenai. Parašyta labai gražioje lietuvių kalboje. Ne tik lošti, bet ir šiaip skaityti ji yra begalo įdomi. Įdomi savo kaibos tyrumu ir gražumu.

Puslapių 22.

Kaina 15c.

Gaukit tuojau iš

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Serganti vyras ir moteris, kodėl kenčia? Kam tai eikvot lėkį ir pinigų be jokios naudos? Neatsižvelgiant kuom sergat, tai gali but negavime atsakančių gyduolių. Jei matali, kad tau oepagelbsti, at-eik ir matyk mane. Mano ligas patyrimas ir atydus tyrinėjimas kiekvienos ligos, padaro mane galinčiu suteikt geriausią gydymą ir sugrąžyti tavo sveikatą. Mano moderniška laboratorija aprūpinta naujausiais gydy-mo aparatais. Filmas ekzaminavimas, radiokopijikas kaip ir bakterio-logiškas nieko tau nekainuos. Neduok silpnų savo sveikatai ir tuštint kiše-nių nepaisant ant dalyko ir neketėk daugiau. Aš aplaiku rezultata, kuomet kitiems nepavysta.

DR. C. T. DONOHUE

36 W. Randolph St. kampas Dearborn St., 2 floras, Delaware Bldg., Roomai 200-201. Chicago, Ill.

Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis: 10 A. M. iki 1 P. M.

Tel. Yards 3664

Mrs. A. Michniewicz

AKUSERKA Baigusi Aku-kerijos kolegi-ją; ligai prakti-kavusi Penn-silvanijos hos-pitalise. Pa-sekmingai pa-tarnauja prie gimdymo. Duo-da rodą viso-kios ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 29 metai

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kertis 32 St

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriskų ir Vyriskų.

Taipgi Chroniskų Ligu.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6-8

vakare. Nedėliomis nuo 9-2

po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metai

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriskų, Vyriskų ir

Vaikų Ligu.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2

iki 5 v. po piet ir 8 iki 8:30

val. vakaro. Nedėliomis nuo

10 val. ryto iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

DR. YUŠKA

1900 S. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki

8 vakare.

Rezidencijai: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuviai

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po

piet. 6 iki 9 vakare

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto,

1821 S. Halsted St.

Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvius Dentistas

10801 S. Michigan Av., Roseland

Valandos: 9 iki vakaro

DR. JOHN N. THORPE

Gydytojas ir Chirurgas

1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.

Valandos: iki 9 ryto, nuo 8 iki

4 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Tel. Prospect 1157

DR. C. K. CHERRYS

LIETUVIS DENTISTAS

2201 W. 22nd & So. Leavitt St.

CHICAGO.

Valandos: 9:30 ryto iki 12 diens

nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki

12 18 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3925 So. Halsted St., Chicago.

NAUJIENOS

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS,

Telephone Canal 1896
Canal 578

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išeidiant
šeštą valandą. Leidžia Naujienuos Ben-
dros, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Da telefonai: Canal 1896 ir
Canal 578.

Užsakovų kainos
Chicago — paštas
Metams — \$8.00
Pusmet — 4.00
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje — per nešėtojus
Savaitei — 13
Mėnesiui — 75

Suvenytose Valstijose su Chicago,
paštas
Metams — \$7.00
Pusmet — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose
(Atpaiginta)
Metams — \$8.00
Pusmet — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25

Pienius reikia atsiųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Priešinasi
nusiginklavimui.

Suvenytųjų Valstijų kon-
grese jau yra svarstoma
rezoliucija, atmetanti kari-
nio laivyno sumažinimą.
Jeigu kongresas priims ją,
tai angliai su japonais taip
pat atsisakys mažinti savo
laivynus. Ginklavimosi lenk
tynės eis tolyn — iki naujo
karo.

Amerikos socialistai ir
šiaip protaujantys darbi-
ninkai turėtų dabar subru-
sti, kad militaristai nepaim-
tų viršų kongrese, nes nuo
to priklauso viso pasaulio
taika.

Kapitalistų
bailumas.

Kiekvienos šalies kapita-
listai labai bijosi, kad Rusi-
jos bolševikų propaganda
nepasiektų žmonių. Jie ma-
no, kad nuo tos propagan-
dos žmonės pasidarys revoliu-
cionieriai ir nuversią
kapitalizmo tvarką.

Šita baimė sulauko iki šiol
kapitalistines valdžias nuo
atnaujinimo prekybos ryšių
su Rusija. Net pati Rusijos
buržuazija šitame dalyke
pritaria kapitalistinėms už-
sienio valdžioms. Prof. Mi-
liukovas, pavyzdžiui, Lon-
dono spaudoje išsireiškia
tokią nuomonę, kad atnau-
jinimas prekybos santykių
su sovietų Rusija neduos
jokios naudos kitoms ša-
lims, o tikrai padidins
bolševizmo pavojų, nes bol-
ševikai po priedanga preky-
bos siuntinės ir užsienį sa-
vo agitatorius.

Toks protavimas pilnai
sutinka su buržuazijos pa-
sauliožvalga, pagal kurią
idejos ir žodžiai keičia pa-
saulį. Tikrenybėje tečiau-
s yra ne taip. Svarbesnis da-
lykas, negu idejos ir žodžiai,
yra ekonominiai žmonių rei-
kalai. Jeigu bolševizmas ata-
tinka ekonominiams žmonių
reikalams, tai jo platinimosi

niekas nesustabdydys; o jeigu
neatitinka, tai jisai išnyks
pats savaime.

Airija ir airiai.

Ar ne keistas yra tas fak-
tas, kad airiai šioje šalyje
neįstengia nieko padaryti
Airijos labui?

Airių Suvenytosiose Val-
stijose yra labai daug. Jie
čia turi labai gabių ir įtek-
mingų žmonių. Pinigiskos
paramos, protekcijos politi-
koje ir panašių dalykų jie
gali gauti Amerikoje dau-
giaus, negu kokia kita tau-
ta. O betgi jie čia iki šiol
nieko neatsiekė. Amerikos
valdžia ne tik tai nepripaži-
no Airijos respublikos, o net
ir neužprotestavo prieš bar-
bariškus anglų darbus Ai-
rijoje.

Ko stebėtis tuomet, kad
lietuvių diplomatijai nesise-
ka Amerikoje arba kitose
šalyse!

Apžvalga

Vakar mes minėjome apie
tai, kad kai kurie gaivalai per
rubiųvų organą "Darbą" ir
per "Laisvę" ėmė varyti agi-
taciją prieš "amalgamitų" uni-
jos viršininkus. Dabar turime
daugiau faktų iš to jų veikim-
o. Iš Brooklyno mums tapo
prisiūsta atsišaukimas su ant-
galviu "Musų kova turi būti lai-
mėta". Tas atsišaukimas yra
išleistas lietuvių ir anglų kal-
bomis ir yra platinamas ne tik
tai Brooklyne, o ir kituose mie-
stuose. Pasirašo po juo
"KRAUCIŲ KOMITETAS".

Atsišaukime tarp kitko ska-
tome:

"Išsyk, susispietę į amalga-
mitų uniją, gynėme savo
reikalus darbinėse: kovo-
jome už didesnes algas ir
trumpesnes darbo valandas.
Mes tik tuo ir pasitenkino-
me. Mažai kreipėmės domės
į tai, kad sukūlus unijose re-
voliucinę dvasią, kad sukū-
sime ir platesnes ir gilesnes kla-
sių kovos vėjas, kad prisiren-
gus kovai už panikinimą
alginės vergijos, tos sąsary ir
kraujo sistemos, kad atėmus
politinę galią iš savo priešų
rankų. Toksai mūsų neap-
sąsąsėjimas arba nesuprati-
mas reikalo tolimesnės ko-
vos sudarė puikiausią dirvą
mūsų organizacijoje, mūsų
unijoje išaugti unijos biu-
rokratijai, reakciniai vadų
klikai su Hillmanu, Schloss-
bergu, Šiplekovu ir Ko. pry-
šakėje. Žingsnis po žings-
nio jie gavo mūmę įtek-
mės, sudarę savo masineri-
ją ir, galų gale, pasidarė tik-
rais karaliukais, tikrais uni-
jos viešpačiais. Veda jie
mūsų organizaciją taip, kaip
jiems patinka. Pėda pėdon
vieš eina su social-istais —
Pankenu, Hillquitu, Oneal
ir Ko."

Skaityt šiuos išvadžioji-
mus, žmogus nežina, kuo dau-
giaus stebėtis — jų autorių
begėdiškumui ar kvailumui. At-
sišaukimuose sakoma, kad
"amalgamitai" permažai do-
mės kreipė į tai, kad prisiren-
gus atimt politinę galią iš ka-
pitalistų. Taigi, to atsišauki-
mo autorių nuomone, unija tu-
ri užimti politinę kovą!

Bet kas išties, jeigu unija
pavirstų politine organizacija?
Tarpe rubsiųvų, lygiai kaip ir
kitose pramonėse šakose, yra
visokių politinių pažvalgų: vie-
ni jų pritaria vienai partijai,
kiti kitai. Jeigu unija pradėtų
vesti politinę kovą, tai unijos
nariai imtų kovoti tarp savęs;
organizacijos vienybė suirytų.

"Amalgamitų" unijos vadai
yra išrinkti. Reikia, jie turi
pasitikėjimą organizacijos na-
riuose. Vienok to atsišaukimo
autoriai drįsta šmeižti juos ir
vadinti "reakcine klika". To-
liaus jie net sako, kad unijos
vadai "broliaujasi su mūsų
mirtiniais priešais" ir kad jie
esą "darbininkų išdavikai".
Atsišaukime duodama štai ko-
kių patarimų rubsiųvams:

"Pradėkite kovą prieš sa-
vo išdavikiškus vadus; im-
kite organizuotės vadeles ir
savo rankas.

"Nei per nago juodmėlį
negalima pasitikėti Hillma-
nu, Šiplekovu ir Ko. Gana il-
gai jie mus klaidino..."

"Susirinkimuose neleiski-
me ant pagrindų tų unijos
vadų, kurie skelbė ir tebe-
skelbia industrinę taiką, ku-
rie pripažįsta derybas su mu-
sų priešais, žodžiu, kurie iš-
duoda mūsų reikalus"

Kas pripažįsta derybas su
kapitalistais, tas, girdi, esąs
išdavikas. Bet argi tie atsišau-
kimo autoriai nežino, jog
gei darbininkai tam ir organi-
zuojasi į unijas, kad santykiai
tarp darbininkų ir kapitalistų
butų pastatyti ant kolektyvės
sutarties pamato. O prie su-
tarties kaipgi galima prieiti,
jeigu ne derybomis!

Tą atsišaukimą, matoma,
yra parašę kokie žioplai, netu-
rintys jokios nuovokos apie
darbininkų reikalus. Jisai vei-
kiausia buvo sufabrikuotas po
"Laisvės" pastoge, nes "Lais-
vė" paskutiniu laiku atakuoja
"amalgamitų" uniją lygiai to-
kiu pat būdu.

Bet ar ne šlykštu, kad šito-
kia pragaistinga agitacija yra
vedama tik tuo laiku, kada rub-
siųviai kovoja ant žut-but su
kapitalistais?

Naujas politikos
krypsnis.

[Nuo mūsų bendradarbio Kaune].

KAUNAS, XII. 4. 20.
Mums nekartą teko nurodyti,
kad kova tarp lietuvių ir lenkų
turi gilaus socialio pobūdžio.
Pirmojoje eilėje, žinoma, stovi
dvarininkai, kurie visuomet
žiūrėjo Varšavon, visuomet ja-
rėmė ir iš tenai laukė pagal-
bos. Lietuvoje jie jos rasti
negalėjo, nes visa lietuvių vi-
suomenė yra nusistačiusi prieš
dvarininkus: vienai todėl prieš
dvarininkus, kad šie yra lenkų
gaivalai, kiti todėl, kad dvaras
yra reakcijos lizdas, kad dvar-
as turėtų pereiti visuomenės
dirbančios visuomenės rankos-
na. Lenkų politika šio tokio-
mis vėžėmis, kad tą visuomenę,
kur nebejo jų reikalių, visai
sunaikinus ir pavergus, t. y.
okupavus Lietuvą ir padiktavus
savo sąlygas. Tos sąlygos bu-
vo sekančios: po okupacijos
turėjo būti sudaryta dydėlė is-
torinė Lietuva su Minsku, Ba-
ranovičiais ir kitomis baltaru-
sių sritimis. Toje istorinėje
Lietuvoje lietuvių gaivalas,
kaipo daugiau aktyvus, būtų
prasiskiedęs lenkų ir baltarusių
masėje, ir viešpatavimas dvaro,
klero ir kitų reakcinių lenkų
gaivalų būtų buvęs užtikrintas.
Bet kuomet okupuoti Lietuvos
vistik nepavyko, net ir su Že-
ligovskio pagalba, prisieina
maityti politika. Žinoma, is-
torinė Lietuva turėjo susirū-
ti su Lenkija tamprais ryšiais,
bet turėjo įvykti tarp tų
dvių valstybių unija. Apie
Lietuvos-Lenkijos uniją sva-
joja visi lenkai.

Svajonės pasiliko svajonė-
mis; gyvenimas nelaukia ir
spaudžia taikintis prie naujų
aplinkybių. Tos naujos ap-
linkybės dar seniau pagimdė
lenkuose kitą krypsnį, būtent
sudaryti iš Lietuvos sufede-
ruotą valstybę, kuri susidėtų
su Lenkija federacijon. Ta fe-
deracija reikėtų, kad krašto ap-
sauga, užsienio politika, finan-
sai, o gal ir susisiekimas būtų

buvęs bendras. Pati gi Lietu-
va taip jau būtų susidariusi iš
kokių trijų dalių (štatų): et-
nografinės Lietuvos su Kau-
nu, matoma "vidurinės Lietu-
vos" su Vilniumi ir dar koki-
tai mums kol kas nežinomos
Lietuvos su kokių nors trečiuo-
ju centru. Želigovskis "vidu-
rinę Lietuvą" su Vilniumi yra
tos naujos kombinacijos vyki-
nimas, kurs, kaip jau žinome,
ne visai nusisekė. Jau pats
"vidurinės Lietuvos" atsiradi-
mas liudija, kad prie to eita,
nes jau turime "vakarų Lie-
tuvą" su Kaunu, tik nežino-
me kur yra "piešinė Lietuva",
—matomai ji dar turėjo užgim-
ti, padedant kuriam nors veiki-
liu akuserių-lenkų generolui.

Šioji kombinacija kol kas
nepavyko. Želigovskis nors
sėdi dar Vilniuje, bet Kauno
Lietuvos neįveikė. Taigi pri-
sieina galvoti kokia nors tre-
čia kombinacija, su kuria ga-
lėtų sutikti ir Kauno Lietuvą.
Mums rodos, kad pastaroju
laiku bene gims, arba jau yra
gimusi, Lenkose nauja kombi-
nacija delei iširšimo Lietuvos
klausimo. Jei negalima buvo
įvykinti Unijos su Lenkija, jei
galop nesivysto didelė sufede-
ruota (suvenytųjų valstijų) Len-
kija, tai įieškomi keliai, kad
vistik kaip nors su Lietuva su-
sirišus.

Lenkų buržuazija, žinoma,
norėtų viešpatuoti Vilniaus
srityje ir būti tenai daugumo-
je. Taigi ar nebus toji naujo-
ji kombinacija tokia, kad Lie-
tuvą turėtų susidaryti iš dvi-
jų valstybių (štatų) — Kauno
ir Vilniaus. Toliau matomai
bus statomas klausimas, kad
tų dviųpė Lietuvą nuseitų su
Lenkija federacijon, bet tik
sudarytų tam tikras su Len-
kija konvencijas ir t. t. Mato-
mai, Lenkija delei to, kad už-
tikrinti savo gaivalams viešpa-
tavimą Vilniaus srityje, yra
pasiręgsi keisti savo nusistaty-
mą delei Lietuvos ir dagi pa-
siūšusi pripažinti Lietuvą
nepriklausoma valstybe. Kad
Vilniaus srityje užtikrinti sau
daugumą, Lenkija su mielu
noru stengsis primesti Vilniaus
Lietuvai daugiau teritorijų su
nelietuvišku gaivalu.

Tai tik spėjimai. Kokios de-
talės to naujojo krypsnio, sun-
ku pasakyti, bet kad jisai len-
kuose jau pradėtas, tai aišku.
Pagyvensime pamatysime.
Bendrai imant, prisieis gal-
voti, kad Lietuva nebūtų į-
traukta tuo pačiu į kokią nors
lenkų avantiurą nei prieš vo-
kiečius, nei prieš bolševikus.
Ypač pastaroji mintis baltie-
siams lenkam, matomai, la-
rupi.

Šioki ar tokiu būdu, Lie-
tuvos darbo žmonės ves griež-
tą kovą pas save namie, kad
likvidavus dvarus ir Lietuvos
feodalus, iš antros pusės sto-
pės už tai, kad Lietuva nebu-
tų įtraukta į jvairias kombi-
nuotes. Mes žinome gerai, kad
ir tarybų Rusai su mielu no-
ru pasinaudos kiekviena proga
išsikūlimi į Lietuvos reikalus
ginkluota pajėga. Jie tai jau
yra padarę su Armėnija, Azzer-
bejanu ir su Gruzija. Kad
pralaužus Kaukazo koridorį ru-
sams užteko drąsos apsaukti
karą jų pačių pripažintoms
Kaukazo socialistinėms respub-
likoms — Gruzijai ir Armėni-
jai; užteko drąsos susidėti su
turkų nacionalistais ir šovinis-
tais Kemal-pašos šaliniškais
(ką jie turi bendra su komu-
nistais!); užteks bendromis
pajėgomis likviduoti Kaukazo
demokratijas, likviduoti baltos-
mis armėnų skerdynėmis, ku-
rias padarė turkų nacionalistai.

Lietuvos darbo demokratija
neturi būti įtraukta kruvinan
karan su Tarybų Rusais drau-
ge su baltaisiais lenkais. Ji tu-
ri pas save namie savomis pa-
jėgomis likviduoti tuos gaiva-
lus, kurie duoda pamatus toms
baltųjų kombinacijoms.

Artimiausios dienos turės
mums prirodyti tą naują kryps-
nį Lenkijos politikoje.

—Kunigas.

L.S.S. Reikalai

Lietuvių Socialistų Sąjungos ir
organo "Bangos" reikale.

Draugai sąjungiečiai ir są-
jungietės! Neseniai pergyveno-
me frakcinius vaidus su mu-
sų "draugais", kurie paskiaus
išsivadėjo socialistinės
idejos ir pasidarė mūsų atvi-
rais ir atkakliais priešais. Jie
sąsardė L. S. Sąjungą ir nubank-
rutijo jos organą "Musų Tie-
są". O spauštuvę ir kitą tur-
tą, įsigytą lietuvių socialistų pi-
nigais jie pasisavino pasivadinę
visai kitu vardu. Pasigrobę
visą socialistų per kelis metus
užgyventą mantą jie iš Phila-
delphijos atsivežė, Chicago, bet
jau ne organizacijos, bet priva-
čių asmenų vardais, pastatė tą
sąjungiečiams priklausantį
spauštuvę prie Halsted ir 25
gatvių ir dabar toje spauštu-
vėje spausdina visokius lape-
lius demoralizavimui darbinin-
kų judėjimo ir socialistų šmei-
žimui. Ir jie tą darbininkų de-
moralizavimo ir socialistų šmei-
žimo darbą varys ir toliaus.

Taigi mes iš buvusiųjų so-
cialistų, iš buvusiųjų draugų
susilaukėme tokių pat priešus,
kokiais yra mums ir kapitalis-
tai, kurie per eiles metų taip
pat atkakliai kovojo prieš so-
cialistus ir stengėsi visaip juos
šmeižti ir niekinti. Kapitalis-
tų kabėtojai varo purviniausią
agitaciją prieš socialistus, bet
tą patį daro ir komunistai. Tai-
gi kovoje su socialistais kaip
kapitalistai, taip ir komunistai
susivenijo — jie dirba bendrą
darbą.

Bet ar mes turime į tai kreip-
ti didelės domės? 95 nuoš.
visų darbininkų nesupranta, ne
socializmo, ne komunistų, jie
tebėra dar surakinti prietarų
ir nesupratinimo savo klesinio re-
ikalų reikšmės. Reikia juos ap-
šviesti, reikia kad jie suprastų
savo klesinio skirtumus ir rei-
kalus ir kad jie taptų patys kles-
niai susipratusiais darbinin-
kais, nes kol didžiama darbi-
ninkų to nesupranta, negali būti
mūsų laimėjimo. Tad mūsų lau-
kia didelis ir ilgametinis dar-
bas, kurį mes turime su atsi-
dėjimu dirbti.

Kad sekmingiau kovojus su
mūsų darbo trukdytojais iš de-
šinės ir kairės, reikalingas
mums organas, reikalingi geri
darbininkiški laikraščiai.

Spauda ir agitacija gyvu žo-
džiu yra stipriausi mūsų gink-
lai. Visiems priitariančiams ir
norintiems dirbti dėl socializ-
mo ir vartų apšviatos darbą
tarp darbininkų, reikia kartu
organizuoti ir Lietuvių Socia-
listų Sąjungą, kuri yra dalimi
Socialistų Partijos. Tad, drau-
gai ir draugės, varykime, ne-
paisydami mūsų priešų ap-
šviatos darbą darbininkų minio-
je, patys organizuokimės ir
stiprinkime Lietuvių Socialistų
Sąjungą ir remkime patis skai-
tydami ir visur platindami L.
S. S. organą "Bangą", kurios
pirmas numeris jau išėjo iš
spaudos. Dirbant gi su pasi-
sventimiu ir neatsilaidžiai — per-
galė bus mūsų pusėje.

—Sapos Darbininkas.

True translation filed with the
master at Chicago, Ill., Jan. 8, 1921
as required by the act of Oct. 6, 1917

Tautų lyga.

Rašo JEROME K. JEROME.
Garsus Anglijos rašytojas ir
dramaturgas.

Tautų lyga yra mirusi. Te-
gyvuoja tautų lyga. Taip kal-
ba Hardingas, išrinktas Jungt.
Valstijų prezidentas. Ir su juo
taip kalba kiekvienas taikos
mylėtojas ir neapkenčias ne-
apykantos.

Apimta įgimtos lygos, su kir-
miniu suetu kuru ir madažytu
veidu, ji sėdi paramstyta val-
ties Redėje prie Tarybų So-
cialistų (L. S. S.) Lauges, nuleis-
tų straišnis buvo rašytas tau-
tų lygai dar laikant savo susirinkimą
Genevoje.

Tas dalykas buvo sumanytas
blogo žmonių nedoriams dar-
bams. Nieko negalima pada-
ryti kol ji kvėpuoja. Net jos
lavonas dabar guli skersai pa-
saulio taiką. Tegul Geneva pa-
laidoja ją ir palaidoja giliai. Ir
tegu pasirūpina, kad koks ge-
ras kalkių chloridas būtų už-

tos, duris tvirtai užrakintos.
Besisapantis mirštanciojo pa-
saulio "diplomatai" lošia savo
iškilmingą farsą.

Lyga trijų tautų — lyga An-
glijos, Francijos ir Japonijos
suardymui pasaulio — yra mi-
rusi. Ta besmegenė išpera-
gimusi pasibaurėtiname Ver-
sailles, kurios tėvas buvo Ka-
rās ir kurios motina buvo Ne-
apykanta, Nedorybei ir Turfui
bunant krikšto tėvais; tas vai-
kisėjas šėtono, išauklėtas Vei-
dmainybės ir išmaitintas melais;
tas vaisius Godumo ir Keršto,
Didžiųjų Keturių papuoštas
skudurais, kuriuos jie nuplėšė
nuo krauju pasriuvusios Taikos
kuno, tikėdamiesi tuo įtikrinti
žmones, kad tai yra jos kudi-
kis, yra mirusi.

Amerika palaikė jos pavei-
kslą prie prezidento Hardingo
durų. Europa gerai padarytų
palaidodama visą kuną ir už-
mirštų ją; kad Europos oras
butų ne tiek nemalonus nosiai.
Kad inteligentiški žmonės
galėjo būti prigauti to vyliaus
kad jie galėjo tikėti, jog iš taip
blogo dalyko gali išeiti geras —
neįtikėtina. Tautų lyga buvo
sumanyta klastingų smegenų
senų žmonių Versaille'yj ir
buvo klasta iš pat pradžių. Ji
niekad nebuvo taikoma kaip o
lyga taikos.

Kaip ir buvo tikėtasi, ji bu-
vo lyga pergalėtojų amžinam
pavergimui nuveiktųjų. Ji bu-
vo taikoma kaip o lyga valdovų
amžinam pavergimui darbinin-
kų. Tai turėjo būti lyga ga-
lingųjų neleidimui silpnom-
sioms tautos kada nors pa-
kelti savo galvas.

Tai buvo lyga, kurios pagal-
ba vyrai ir moteris turėjo būti
taip padalinami, tarsi jie būtų
gyvuliai, be teisės prie savęs
apsisprendimo; tas plotas su
tais milijonais volkiečių vyrų
ir moterų — tais "galvijais" —
atiduodamas Lenkijai, Franci-
jai, Jugo-Slavijai; Tyroliaus
kalnėnai Italijai, sulig Londono
"sutartimi"; pusė Vengrijos
Rumunijai kaip dovana už
parėmimą laimėtojų; Bulgari-
jos valstiečiai atiduodami Grai-
kijai kaip talkininkų dėkingu-
mas ir pagerbimas; mūsų Ara-
biją "talkininkai" pasidalino
pusiau tarp seves ir Francijos;
Činijos žmonės tapo parduo-
ti Japonijai, tik dar kaina ne-
nustatyta.

Tai turėjo būti įnagis — ta
brangioji "Tautų Lyga" — ant
visados sutvirtinimui visų Ver-
sailles nedorijų. Tai turėjo bu-
ti lyga padarymui pasaulio
saugium plutokratijai, saugiu
nuo mažiausios baimės demo-
kratijos.

Tai turėjo būti lyga — ši
lyga trijų tautų — palenkimui
visos Europos po Francijos kur-
ku; atidavimui pusės Azijos
amžinon nuomon Japonijai; pa-
vertimui viso pasaulio juri į
Anglijos ežerą. Tai turėjo bu-
ti lyga suraknimui laisvės ir
leidimui militarizmui terioti
žmones.

Jau mes matėme kraujo ta-
kus Indijoje ir Airijoje. Kokiems
tikslams toji negarbingoji lyga
buvo kuriama mes galime
spręsti Lenkijos dalyko, iš il-
gos agonijos Rusijai. Kokiame
kitam tikslui ji buvo įkurta,
kaip nežadinimui karų, klausia
Armėnija.

Tas dalykas buvo sumanytas
blogo žmonių nedoriams dar-
bams. Nieko negalima pada-
ryti kol ji kvėpuoja. Net jos
lavonas dabar guli skersai pa-
saulio taiką. Tegul Geneva pa-
laidoja ją ir palaidoja giliai. Ir
tegu pasirūpina, kad koks ge-
ras kalkių chloridas būtų už-

piltas ant karsto, nes jos nuo-
dai vis dar gali gimdyti epi-
demiją.

Ir tada sutverkime tautų ly-
gą, kuri būtų tiesa, o ne me-
lu.

Be jos pasaulis pražus. Ne-
apykantos vėžys ėda mūsų ku-
nų. Jeigu jis nebus sustabdy-
tas — ir sustabdytas greitai —
mes esame pasmerkti pražuvim-
ui. O betgi mūsų politikai ir
mūsų presa šaukia dar daugiau
neapykantos. Jie kviečia mu-
sų jaunus vyrus patiems prisie-
rengti ir būti pasirengusiems
prie naujų karų.

Dvidešimts milijonų gyvasių
tapo paaukota vien Europoje
karę, kuris dar nėra užsiba-
gęs. Naujame kare, prie ku-
rio mes rengiamės atviromis
akimis, tas skaičius, mes visi
sutinkame, bus arčiau keturios
dešimt milijonų. Mes nesibijo-
me! Mes išsigalime pražudyti
dar keturias dešimt milijonų
mūsų sunų, giriasi Europos se-
ni žmonės, trindami savo lai-
bas rankas.

Ar dievai nusprendė mus
sunaikinti, pirmiau padaryda-
mi mus pašėlusiais? Ar mūsų
nedori pageidavimai pavertė
mus į pasiutusią kiaulę, kaip
kad Gadaros ir stumia mus
prie savęs sunaikinimo?

Žmogus, kuris vestų mus į
naują skerdynę, vis dar tebėra
mūsų dievačiu. Žmogus ku-
ris šaukiasi Taikos, vis dar te-
bėra niekinamas žmoniu.

Lava atvėsta, šaukia akieji
vadovai aklyų, nuolatos artin-
damiesi prie kraterio. Taip,
atvėso virš kas buvo kartą Pom-
peja. Taip atvėso su laiku virš
kas buvo karli Europa. Ir pa-
laidotosios tautos susilauks pa-
galios taikos.

Kaip ir buvo tikėtasi, ji bu-
vo lyga pergalėtojų amžinam
pavergimui nuveiktųjų. Ji bu-
vo taikoma kaip o lyga valdovų
amžinam pavergimui darbinin-
kų. Tai turėjo būti lyga ga-
lingųjų neleidimui silpnom-
sioms tautos kada nors pa-
kelti savo galvas.

Tai buvo lyga, kurios pagal-
ba vyrai ir moteris turėjo būti
taip padalinami, tarsi jie būtų
gyvuliai, be teisės prie savęs
apsisprendimo; tas plotas su
tais milijonais volkiečių vyrų
ir moterų — tais "galvijais" —
atiduodamas Lenkijai, Franci-
jai, Jugo-Slavijai; Tyroliaus
kalnėnai Italijai, sulig Londono
"sutartimi"; pusė Vengrijos
Rumunijai kaip dovana už
parėmimą laimėtojų; Bulgari-
jos valstiečiai atiduodami Grai-
kijai kaip talkininkų dėkingu-
mas ir pagerbimas; mūsų Ara-
biją "talkininkai" pasidalino
pusiau tarp seves ir Francijos;
Činijos žmonės tapo parduo-
ti Japonijai, tik dar kaina ne-
nustatyta.

Tai turėjo būti įnagis — ta
brangioji "Tautų Lyga" — ant
visados sutvirtinimui visų Ver-
sailles nedorijų. Tai turėjo bu-
ti lyga padarymui pasaulio
saugium plutokratijai, saugiu
nuo mažiausios baimės demo-
kratijos.

Tai turėjo būti lyga — ši
lyga trijų tautų — palenkimui
visos Europos po Francijos kur-
ku; atidavimui pusės Azijos
amžinon nuomon Japonijai; pa-
vertimui viso pasaulio juri į
Anglijos ežerą. Tai turėjo bu-
ti lyga suraknimui laisvės ir
leidimui militarizmui terioti
žmones.

Jau mes matėme kraujo

Pilnas nušimtis už
padėtus depositus iki
15 d. sausio.

Kapitalas ir
surplus
\$225,000.00

Lietuviai Amerikiečiai

— ATEIKITE VISI ČIA —
Saugumą ir Užtikrinimą rasite šiame Banke

UNIVERSAL STATE BANK'Ų
Turtas virš

\$2,840,000.00

DABAR YRA LAIKAS NESUGADINUS NUOSIMČIO PERKELTI SAVO PINIGUS Į ŠIA DIDŽIAUSIA IR TVIRČIAUSIA LIETUVIŲ VALSTIJINĘ BANKĄ.

Priduokite savo Bankine knygtę bile kurios CHICAGOS arba kito miesto BANKOS, KURI JUS NEUŽGANĖDINA ARBA NERA PARANKI — Mes sukoktuosime ir perkelsime VISUS PINIGUS SU NUOSIMČIU Į ŠIA

UNIVERSAL STATE BANK

Čia Jūsų pinigai bus saugojami vietoje, nes ta saugumą užtikrina Sav. Val. Valdžia, kuri irgi dalį savo pinigų laiko šiame Banke su tūkstančiais Chicago ir kitų miestų lietuvių.

"VISI LIETUVIAI Į LIETUVIŲ VALSTIJINĮ BANKĄ" — tai buna mūsų obalsiu.

Remkite patys save, o ne svetimtaučius.

Čia padėtus pinigus galima atsiimti ant kiekvieno pareikalavimo su 3-čiu nuosimčiu.

Mūsų Bankas yra atdaras VISA DIENĄ UTARNINKAIS IR SUBATOMIS IKI 8:30 val. VAKARĖ, o kitomis dienomis iki 5 val.

Dabar siunčiami pinigai Per mūsų Banką

pristatomi Lietuvon į 25 DIENAS —
pristatymą gwarantuojame.

PARDUODAME LAIVAKORTES, DRAFTUS, ir "CASH" MARKES, pagal DIENOS KURSĄ
Iš kitų miestų prisiųstus dolerius pasiunčiame Lietuvon auksiniais.

Bankos Valdyba:

Joseph J. Elias, Pres., J. J. Krasowski, Vice-Pres.,
Wm. M. Antonisen, Vice-Pres. S. V. Valanchauskas, Ass't.
& Cashier, Cashier.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

SOCIALDEMOKRATAS

Mūsų draugų laikraštis, leidžiamas Lietuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienų skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo mieste nuo Naujienų platintojų-agentų.
Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusių ir apsišvietusių lietuvių darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais būdais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai apdirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsišviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo valdžios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti NAUJIENŲ OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

AUDEJAI

Parašė Gerhard Hauptmann
Vertė J. Laukis

Penkių veiksmų drama, parašyta šių dienų garsaus vokiečių rašytojo. Čia vaizdžiai perstatoma audėjų darbas, jų buvis-gyvenimas ir streikas. Ši drama parašyta pagal paties autoriaus surinktais dokumentais. Jis šiame veikale parodo, kad darbininkams lieka tik tai du būdai mirti: vienas budas — bado mirtis; antras — žuti kovoje už savo ir bendrų gerovę.

Šią dramą verta kiekvienam darbininkui perskaityti, o draugijos ir kuopos turėtų pasistengti ją kuotankiausiai vaidinti scenoje.

Puslapių 112.

Kaina 50c.

Užsisakykit tuojau, nieko nelaukdami.

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujoji Meksika.

Carranza.

1910-1914 m. revoliucija pakėlė prezidentus Venustiano Carranzą. Už ką kariavo ir liejo kraują Meksikos liaudis revoliucijoje? Meksikos peonas (tamsuolis darbininkas) ir sapne sapnuodavo apie nuosavą žemės gabalėlį. Meksikos darbininkas, užimtas pramonės, troško didesnės algos, geresnių darbo sąlygų. Revoliucijos vagdai žadėjo jam tautai.

Pagalios revoliucionieriai laimėjo. Carranza tapo prezidentu. Parašyta maža konstitucija — labai demokratinė konstitucija. Bet iš visa... Ak, žemė ponams! Bet jos ne-užimtos, buvo nedaug. Da reikėjo apdovanoti vieną-kitą Carranzos ypatį draugų Atimti žemes iš svetimsalių kapitalistų, kad ir atperkant jas buvo pavojainga, nes tautai grąšino svetimų valdžių protestais, politinėmis painiavomis; atimti žemes iš sąvųjų kapitalistų buvo taip jau neparanku, nes tautai reikėjo atkreipti prieš save naminius turtuolių sluoksnius, kurie, reikia sakyti, niekuomet ir nepritarė Carranzai labai širdingai. Taigi, tegul laukia revoliucijos vaisių peonai ir pramonės darbininkai, kurie sudarė revoliucines armijas: juk jie buvo pripratę vargti per amžius.

Ir ve prasidėjo Carranzos diplomatinės derybos su Amerikos (Siaurinės) ir kitų šalių valdžiomis. Svetimų šalių kapitalistai, geležinės savo valdžių kumštis remiami, neužleido Carranzai nė ant nago juodumos. Savieji taipgi ne karščiausiai jį rėmė: jie mat da neužmiršę buvo daug gerų laikų, kuomet jie galėjo ir arti ir akėti savais darbininkais. Derbo gimnijos — tos ir ėmė sukti Carranzai nugarą. Zapartistai, Villistai, Felicistai ir eilė kitokių banditų — vis tai buvo pasekmė apsilvusių savo troškimuose žmonių, kurie tikėjo iš naujos konstitucinės Meksikos valdžios radikalių reformų. Bedarbės ne mažėjo. Minų nepasitenkinimas augo.

Darbininkai kėlė streikus, valdžia siuntė kariuomenę juos lauzyti. Kitose valstijose, kaip Yukatan arba Sonoroj, kur prielankūs minims valdininkai turėjo galios, Carranzos valdžia paralyžiavo kone kiekvieną mėginimą pagerinti darbo žmonių padėtį: kodel darbininkam nepalaukti da truputį, kol jis Carranza, diplomatinėmis derybomis pašalinus pavojų Meksikai iš svetur? Juk jie ilgai pajėgė kentėti!

Vienas po kito senieji vadai — kaip Obregonas, Calles ir kiti, — kurie kartu su Carranza kariavo revoliucijoj, atitraukė nuo jo, nusinešdami galutinai ir minų pasitikėjimą ir tvirčiausią valdžios pamatą.

Šitaip dalykam stovint atėjo laikas naujį prezidentą rinkti.

Du įžymiausių kandidatu buvo: Obregon, dabartinis Meksikos prezidentas, ir inžinierius Bonillas. Obregon buvo liaudies kandidatas, Bonillas — Carranzos. Ir aklam buvo aišku, kad Obregon taps išrinktas. Carranza atrodė pavojingas Obregono radikališkumas. Visa valdžios mašina imta varuoti prieš Obregoną. Patsai Obregon pateko kaip ir naminiam areštui. Valdžios šnipai dieną ir naktį dabojo kiekvieną Obregoną žingsnį. Darėsi aišku, kad su Obregonu greitai atsitiks "ya se fue" — t. y. "jį dingio". Mat taip kalbėta apie įžymesnius meksikiečius, kuriuos Diazo ir, ypač, Huertos laikuose valdžios agentai slapta nužudydavo.

Nauja revoliucija ir laikinoji valdžia.

Ir Obregonas dingio, tik ne nuo Carranzos rankų. Ir pasirodė naujos revoliucijos armijų priešakys. Šitos revoliucijos pasekmės žinomos. Revoliucionieriai lengvai laimėjo. Carranza turėjo bėgti. Obregonas įėjo į Meksikos sostinę be vieno kraujo lašo praliejimo. Sudaryta laikinoji valdžia su De la Huerta priešakys kaip laikinuoju prezidentu.

Pirmieji naujosios valdžios žingsniai parodė, kieno reikalai ji rūpintis visų pirma. Vos susidarė valdžia, kaip federaliame apskrityj dideli žemės plotai, kurie seniau priklausė ukininkams, tapo jiems sugrąžinti.

Paskelbta naujo prezidento rinkimų laikas. Duota pilniausia žadžio ir spaudos laisvė. Sudaryta tuojau komisijos žemės klausimą išimui.

Banditai pranyko. Pirmu kartu į dešimtį paskutinių metų traukiniai bėgiojo be kareivių palydovų, kurie važiuodavo atremti banditų užpuolimus ant traukinių. Net pats nesukalbamasai Francisus Villa pasitraukė ramiam sodžiaus gyvenimui, o neseniai jis jau atsiuntė delegaciją į valdžią, kuri patiekė Villos plenus įsteigti jo gyvenamojo apielinkę augštesniąją žemdirbystės mokyklą.

Streikų bangos užliejo šalį. Nuo įsikurimo valdžios į pusę metų kilo daugiau kaip 3,000 streikų — ir visi laimėti! Darbininkai susilaukė tikros, o ne vien ant popierio pripažintos, 8 val. darbo dienos.

Ir lengva Meksikos darbininkams, buvo laimėti streikus, jeigu policijos viršininkas Meksikos sostinėj siunčia policmonus daboti, idant apsaugojus pikietuojančius streikininkus nuo streiklaužių užpuolimo.

Bepigū jiems buvo laimėti, jei karės ministeris gen. Calles grumoją karės teismų armijos oficerius už tai, kad pastarieji buvo suareštavę medvilnės laukuose streiko vadovus.

Nė nestebėtina, jeigu ir neorganizuoti Meksikos darbininkai laimi streikus, nes pati valdžia siunčia pinigų streikininkams, idant jie turėtų iš ko pasipirkti maisto, galėtų tęsti streiką iki laimėjimui.

Meksikos armija kuri suėdavo didžiausią valdžios įplaukų dalį, šandien demobilizuojama. Atliekamus nuo to pinigų suvartojama švietimo reikalams. Steigiama naujos mokyklos, kolegijos, universitetai. Meksikos nacionalis universitetas šimet jau gavo 25,000,000 pesų, kuomet prie Carranzos jam budavo skiriama vos 2,800,000 pesų.

Užjūretoju nacionalinių ginklų fabriky paskirta Meksikos Darbo Federacijos prezidentas Luis Morones — marksinis socialistas. Jis į trumpą laiką sustabdė graftą, pakėlė darbo mokesčių 50 nuosimčių, sudarė komitetus iš pačių darbininkų kontroliavimui viršininkų darbo ir prižiūrėjimui visų darbų vedimo.

Federalio distrikto gubernatoriui, kur didžiauma gyventojų, darbininkai paskirta Colectino Casca, sulgy amato, jei neklystu, šiaučius, ir Meksikos Darbo Federacijos sekretorius. Šiaučius — gubernatoriui! Ir tai Meksikoj, kur iki šiam laikui, su krauju yra susimaišiusios senobinės ispanų aristokratijos tradicijos.

Tai taip pasižymėjo laikinoji paskutinės revoliucijos valdžia. Tais pačiais keliais, matyt, eis ir Obregonas, nes jo valdžion įeina tie patys žmonės, kurie sudarė laikinąją valdžią. Žinia, da ne visos Meksikos painiavos išrištos. Suniklausios jų, da, rasi, laukia Obregono valdžią ateityj. Bet viena galima pasakyti: Obregon valdžia turi tai, ko neturėjo Carranza — turi minų pritarimą ir paramą.

Ir neveltui todėl manoma, kad jeigu ir prie Obregon valdžios Meksika nepajiegs atskirti, tai jos likimas yra beviltis. — J. P.

Veltui 20 Dienų Nušimtis

Mokėsime nušimti nuo Sausio 1-mos visiems pasidėjusiems pinigų pirm Sausio 20-tos.

Perkelk savo taupą DABAR šin didelėn, šešių milijonų dolerių Valstijinin Bankan.

Galite užsimokėti savo gaso bilas be ekstra primokėjimo.

Pinigai Siunčiami į Lietuvą
ir visas dalis pasaulio.
Laivakortes ant
visų Linijų

Central Manufacturing District Bank

1112 West 35-th Street

Turtas virš \$6,000,000.00

A STATĖ BANK

Atdara: Panedėlių, Seredų ir Subatų vakarais.

Pradėk Naują Metą Teisingai

Jei taupote — taupinkit daugiau.

Jei netaupote — pradėkit tuojaus.

20 dienų palukis VELTUI. Visi taupymui pinigai padėti pirm arba Sausio 20-tą, pelnys 3 nuosimčius palukio nuo Sausio 1-mos.

Pasiskirkite šį tvirtą valstijinį Banką SAVO taupinimui.

Perviršis virš \$12,000,000.00 ir augas.

The WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
The Bank of Safety and Friendly Service
Roosevelt Road at Halsted Street - Chicago

Parankios valandos: Sub. 9 ryto iki 8 vak. Utar. vak. 6 iki 8 vak. Kitoms dienoms 9 ryto iki 4 po piet.

REIKALAUKITE SAVO GROSERNINKO
CYSTU SUSPAUSTŲ MIELIŲ.
SVIEŽIOS KASDIENĄ IŠDIRBAMA PER
A. P. CALLAHAN & COMPANY
2407 SO. LaSALLE ST.
TEL.: VICTORY 3381.

PAČIAVIMOSI PAS IVAIRIAS TAUTAS

Pagal H. D'Almeras'ą
Sutaisė A. J. Karalius,

TURINYS:

1. Pačiavimasi pas laukines tautas.
2. Pačiavimasi pas senovės rytų tautas: pas muzulmanus; pas marmonus.
3. Pačiavimasi Indijoj, Kynijoj ir Japonijoj.
4. Pačiavimasi Graikijoj ir Romoje.
5. Pačiavimasi Francijoj.

Ši knygelė turi 89 puslapius.

Kaina tik 20c

Kiekvienas privalo tuojau nusipirkti šią knygelę.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 S. Halsted Street,

R. URBONAS,
LIETUVYS FOTOGRAFAS
1721 W. 47th St., Chicago, Ill.
Phone Drover 3473

JOHN KUCHINSKAS Lawyer

LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 8684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakarų,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų.
VEDU VISOKIAS BYLAS
VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuotoj Abstraktus
perkant

arba parduodant namą, lotą arba
farmą ir dirbu visčius Legaliskus
Dokumentus. Sutelkiu patarimus
ir skolinu pinigus ant Pirmą Mort-
gečių ant lengvų sąlygų.
West Side ofias atdaras vaka-
rais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Ban-
kos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt
Tel. Canal 2552.

Dirbėjas ir Importuotojas ge-
riausių armonikų pasaulij. Viso-
kų gatunkų. Pigiau parduosiu ne-
gu kiti. Dykai lekcijos pirkėjams.
Rašyk angliskai del informacijų.

Ruatta & Serenelli
817 Blue Island Ave.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis Akių
Specialistas

Palingvins akių įtempimą, kuris
esti, priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigulio akių aptemimo, nervuotu-
mo, skaudama akių karštį, atitaiso
kreivas akis, nuima kataraktą, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
renka teisingai akinus. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daroma su
elektra, parolandią mažiausius klai-
das. Specialė atyda atkreipiamą i
mokyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vakarų. Ne-
dėdienais nuo 10 ryto iki 1 po piet.
Ofisas 1553 W. 47th St., kampaš
Ashland Ave. Tel. Drover 9660

DR. R. WAGNER

Mano specialis gydymas yra chroni-
kų, — nervikų ligų.
Ofiso valandos nuo 2 val. po piet iki 8
1553 W. 47th St.
Kampaš Ashland Ave.
Phone Drover 9660

Ar Pagalvojai į Koki Banką Padėti Savo Pinigus ant Nuošimčio

Jeigu ne, tai ir nebus daugiau galvos. Paimk pinigus, kuriuos laikai paslėpęs namieje ir padėk juos ant nuošimčių — savaime, pirmutiniame didžiausiam lietuvių Valstijin Bankan.

Metropolitan State Bank

2201 West 22nd & Leavitt Sts.

Kapitalas ir Pervisės

\$245,000.00

Turtas Siekia Dv. Milijonų Dolerių

Moka 3% į metus už padėtus taupimui pinigus. Kviečiame Draugijas, Administracijas ir pavienes ypates pasidėti pinigus šiame banke.

Laikantieji pinigus neparankiuose Bankuose, atneškite savo bankinę knygutę, o mes perkelsim su nuošimčių ir saugumą užtikriname.

Chicago's miestas ir Cook pavietas laiko savo pinigus šiame Banke.

Lygiai mes busime dėkingi, kad taupinsit savo pinigus šiame Banke, didelę ar mažą sumą.

Pradėk taupyti šiandien.

Banko valandos kasdien: nuo 9 v. ryto iki 4 val. po pietų; utarninkais ir subatomis iki 8:30 val. vak.

Apsauga Padėtiems Pinigams. SECURITY BANK OF CHICAGO

Milwaukee Ave. cor. Carpenter St. NARIAI FEDERAL RESERVE SYSTEM

3% PELNO ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Saugios Depozitu Dežės Mainoma Svetimšalių Pinigai

Atdara panaudėjais ir subatomis iki 8 val. vak.

BANKAS PATARNAVIMUI

Capital & Surplus 250,000.00

THE ROSELAND STATE SAVINGS BANK 114-th Place ir Michigan Ave.

VIRŠININKAI:

WALTER E. SCHMIDT, President
DAVID J. HARRIS, Vice-President and Cashier
PAUL C. GLASHAGEN, Assistant Cashier

DIREKTORIAI:

Marcus A. Aurelius
Emil G. Seip
Walter E. Schmidt
Herman Teninga
Domenico Basso
William H. Weber
Fred M. Carter
David J. Harris
James H. Gately
Fred Farr
Joseph T. Spiker
Atidara Serebos Vakaris

CITIZENS STATE BANK

MELROSE PARK, ILLINOIS

(Bankas ant kampo)

PADĖK SAVO SUTAUPYMĄ TVIRTAME VIETINIAE BANKE.

3% palukio mokama už padėtus pinigus PINIGŲ SIUNTIMAS — APSAUGOS SPINTOS APDRAUDA NUO UGNIES IR VIESULOS

Bankas su Laikrodžiu Męs kalbame Lietuviškai Bankinės valandos kasdien nuo 8 ryto iki 4 po piet, išskiriant, Subatomis nuo 8 ryto iki 1 po piet ir nuo 7 vakare iki 9 vakare.

IŠTIKIMAS GYDYMAS

PASITARIMAS RUPESTINGAI SLAPTAS DR. B. M. ROSS

Physician & Surgeon

Vyrai, kurie serga chroniškais ligomis, kraujo užuodijimu, inkstu, puslės šlapimo ir visokiomis privatinėmis ligomis.

35 So. Dearborn St., kampas Monroe St. Crilly Building — rušmas 506. Imkite elevatorių iki 5-ty lubų., Chicago, Ill.

DVIDESIMTS ASTUONI METAI PRAKTISKO PATYRIMO.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Utarninkais ir Ketvergalis nuo 10 ryto iki 4 vandanai po piet.

Amerikos Lietuvių Darbai Lietuvos Gynimo Reikalui.

[Nuo Redakcijos. — Kad sutaptus vietos laikraštį, skelbime vardus tik ty, kurie bus aukoję nemažiau kaip vieną dolerį. Be to, prašome aukotojų sąrašus sutvarkyti taip, kaip matote juos čia, šiame skyriuje, spausdinamus.]

Chicago.

Pas Benediktą Rasielį, Naujais Metais, svečiai sudėjo Lietuvos Šauliams \$5.00. [Pinigai gauti ir bus pasiųsti Liet. Misiškai. — Naujienos].

WEST SIDE. — Gruodžio

26 d. laike priešmetinį susirinkimą draugija D. L. K. Keistučio D. ir D. Nutarta nupirkti Lietuvos Laisvės Paskolos boną už 100 dol. Taipgi padaryta rinkliava Geležiniam Vėliui. Pinigus komitetui pasiuntė Lietuvos Gynimo Komitetui per Lietuvos Misią. Aukoję: M. Palionis \$2; po \$1: K. Marcinkevičius, R. Bubilis, J. Norvaišas, M. Jokubka, Z. Širvila, A. Alelunas, J. Urbikas, I. Zatoris, A. Kiršienė, P. Smitas, S. Milkintas, F. Kelpšas, A. Saulis, J. Liangaudas, A. Kraujalis, Z. Kukalis, K. Jucius, J. Rubys ir O. Rekauskienė. Smulkių \$5.65; viso labo \$26.65. — B. L.

MELROSE PARK. — III. Tė

mijant laikraščius, matyti, kad visos lietuvių kolonijos dirba lenktinuodamos viena su kita gynimui Lietuvos nuo imperialistų lenkų. Aukos plaukia tukstančiais. Skolinam šimtais tukstančių dol. Lietuvos Respublikai dėl aprūpinimo mūsų kovojančių brolių karo frontuose; kad tik apsigynus nuo užpuolikų lenkų. Melrose parkas nors ir mažai lietuvių kolonija, nes vos galėtum priskaičiuoti apie 500 lietuvių, bet nėra abejonės, kad melroseparkiečiai pralenkia daug didesnes kolonijas aukomis ir paskola. Bėgyje kaitį pasibaigusį 1920 metų melroseparkiečių aukoję Lietuvos Šauliams \$117.36, Gynimo Komitetui \$194.50, Raudonam Kryžiui \$261.00 ir paskolino \$11,800.00. Gruodžio 19 d. s. m. laikytame susirinkime Dr. tės Šv. Jono Krikštyto, perskaičius atsišaukimo laišką, kurį prisiuntė L. L. P. Stotis ragindama, kad visi stotų laban gynti Lietuvą k. t. aukomis ir paskola. Dr. tės šv. Jono iždė aukoję \$5.00, nariai aukoję sekandčiai: J. Vaičiulis \$6; A. Samalionis \$3, A. Makaveckis ir A. Staškus po \$2; po \$1 aukoję: L. Simaitis, V. Kudulis, K. Martinkus, A. Urbelis, I. Godžius, J. Norvaišas, J. Zukas, P. Gudžius, J. Brazinskas, C. Čeplikas, V. Staras, Butkus, S. Staras, J. Miknevičia, P. Vaitkevičia, P. Ragenas, B. Buda, A. Meleskis, S. Bazaras, A. Damalakas, A. Zapolskis, J. Grinius, J. Kasulius, A. Vaicekauskis, D. Tarutis, I. Radzinskis, L. Mažeikis, V. Zapolskis, J. Januševičia, A. Damašavičia, K. Kisielius, R. Urbelis, P. Valuckas, A. Jončai, po 50c.: J. Tamulėlis, L. Stančus, J. Žvirblis, J. Lukšas, J. Brazinskas, J. Žinis, J. Margiavičia, J. Narsutis, F. Pečiukas, A. Daubaras, B. Šilkaitis, A. Butkus; viso \$60.50. Smulkių surinkta \$1.20. Dr. tės Šv. Onos laikytame susirinkime aukoję Raudonam Kryžiui \$50. Čia reikia pažymėti, kad iš visų vietinių Dr. tės daugiausia darbuojasi Lietuvos labui Dr. tės Šv. Jono Krikštyto, kuri pirkko L. L. P. B. už \$100.00 ir mažai terandas jos narių, kurie nebutų pirkę L. L. P. B. ir aukoję Lietuvos reikalams. Dr. tės Šv. Onos pirkko L. L. P. B. už \$200.00 ir yra aukojus Lietuvos reikalams daugiau ne gu kuri kita vietos darugija. —Narys.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Kitur.

ROCKDALE, Ill. — Laikytam susirinkime 26 d. gruodžio, 1920, Svento Juozapo Draugystė nutarė paaukoti iš kasos \$10.00 Lietuvos gelbėjimo reikalui, o nariai dar nuo savęs aukoję šiaip: K. Pupauskas \$2; A. Moneikis, A. Sredniskis, K. Pinkauskis, A. Gražis, J. Akundavičius, T. Bernotas, V. Karpinas, K. Griškta, A. Augustavitis, B. Survidas, P. Žeimis, V. Vaznis po \$1. Viso labo \$24.00. Pinigai pasiųsti Lietuvos Misiškai 27 d. gruodžio. Visiems aukotojams širdingai ačiu. — P. Šeštakas.

L. G. D.

TOWN OF LAKE, Chicago.

Lietuvai Gelbėti Draugijos (Lietuvos Raudonojo Kryžiaus) 1-mas Skyrius turėjo savo metinį susirinkimą sausio 3, š. m., J. J. Elias salėje. Aptarus kai kuriuos reikalus, prieita prie organizatorių raportu, kuris perodė gražių darbavimos vaisių. P. Motiejus Dobilas ir Petras Grybas paaiškino, kad jie per trumpą laiką surinko aukų Lietuvos Raudonajam Kryžiui \$101.50, butent, nuo Gvardijos D. L. K. Vytauto \$25.00, nuo Draugystės Svento Antano \$10.00, ir nuo žemiu pamintų asmenų po \$10: Jonas ir Ona Klimai, P. Molskela, J. Letukas, A. Česna, A. Šadbaras; po \$2: J. Slickus, M. Randis, B. Navickas, M. Jonikas, A. Banis, P. Toleikis, M. Dobilas; po \$1: J. Lenkartas ir L. Pamadintas; smulkių aukų 50 s. Per J. Yucijų Draugiją Lietuvos Sunų No. 1. \$10; per J. J. Paleką surinkta aukų iš pereinio surinkimo \$5.90. Viso nuo šios dienos buvo pasiųsta į Centrą \$117.40.

Toliaus raštininkas aiškino susirinkusiems kad jis visokius pranešimus ir apyskaitas siunčia į abu Chicago lietuvių dienraščius, iš kurių "Naujienos" su mielu noru visada talpina kaip korespondencijas taip ir pranešimus; bet-gi kunigų leidžiamasis "Draugas" kaip tik priešingai: netalpina nei trumpiausių pranešimų. Mat, Lietuvai Gelbėti Draugija je šiandien Lietuvon aukas per Lietuvos Misią tiesiog Lietuvos Raudonajam Kryžiui ir neduoda pinigų kuniginiams Tautos Fondo geležiniam kapitalui, užtat nei pranešimų netalpina.

Geresniam to patvirtinimui, raštininkas turi net originali laišką iš "Draugo" redakcijos, dar iš liepos mėnesio 1919 m. rašytą Juliusa Kaupo, kuris tai laiškas skamba šiaip:

p. J. J. Palekui, Chicago, Ill. Gerbiamasai: — "Draugas" remia ir publikuoja duoda Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų sekcijai prie Tautos Fando. Kad išvengus maišaties "Draugui" verčiau aplenkiti garsinimą Lietuvai Gelbėti Dr. tės, kuri yra priešingos partijos globoj; pas ją gausite sau reikalingą skelbimą. — (Pasi-rašęs) Julius Kaupas.

Šį laišką raštininkas laiko savo archive, ir kada norint važiuodamas į Lietuvą mano parsivežti, kad parodžius Lietuvos žmonėms, kaip klerikalių klika čia Amerikoj darbuojasi Lietuvos labui.

Susirinkimas "Draugo" toki užsispyrimą labai nupeikė "Draugas" juk gerai žino, kad Lietuvai Gelbėti Dr. tės nėra jokios partijos globoj; jis ge-

K-A-?

Salutaro Biterį
Salutaro Trajanka,
Kraujo Valytoja,
Salutaro Arbatą

K-U-R-?

Visose geros
Aptiekose visoj Amerikoj

K-A-D-A-?

Visada

K-A-I-P-?

Tik nueik ir parnešk arba, tiesiog iš mūsų užsiorderiuok, o mes prisiūsime.

SALUTARAS DRUG & CO. CHEM. CO.

1707 S. Halsted St. Phone Canal 6417 Chicago, Ill.

ŠEIMYNŲ APTIEKA

įsteigta dėl ŽMONIŲ teisingo patarnavimo. Geriausi DAKTARAI paaukiama prie ligonių. Visoki RECEPTAI per provizorius išpildoma. Skaitlingas sandelis įvairiausių vaistų laukia SALUTARO draugų, kostumierių ir vietos žmonių.

Vėl Žingsnis Pirmyn

SALUTARAS auga, nes mes turėjome išpildyti žmonių norus ir įsteigti APTIEKOS DEPARTAMENTĄ, ką mes ir PADARĖME.

Taigi užprašome savo visus pažįstamus, ir šiaip vietos žmones atsilankyti į mūsų NAUJĄ APTIEKĄ, o mes esame pasirengę Jums patarnauti.

Su užtikrinta vilčia ateityn,

SALUTARAS DRUG & CHEM. CO.

Phone: Canal 6417

1707 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sveikam Kune Stipri Dvasia.

Kam be reikalo kentėti? Mano specialis gydymo būdas išgydė jau daug žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie buvo nebetekę vilties pasveikti.

Tukstančiai žmonių nežino, kad jie turi viduriuose kirmelę, ir gydyti visai nuo kitokios ligos; delgiti ir neišgydo.

Kas tokių simptomų turi, tegul ateis pas mane: išgydysiu visai trumpu laiku.

Gydau taipjau ir kitokias ligas kaip irgi taip ir moterų. Patarnimai dykal.

DR. DICKSON

1645 West 47th Street

Carp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų.

rai žino, kad Lietuvai Gelbėti

Draugija yra globoj Lietuvių

Daktarų Dr. tės, kuriai priklaus

o daktarai kaip tautininkai,

taip socialistai, taip ir katali-

kai; taipgi "Draugas" žino, kad

Lietuvai Gelbėti Draugija siun-

čia kaip drabužius, taip visus

pinigus Lietuvon ne kurios nors

partijos atstovams, bet tiesiai

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus

Centrui, Kaune, ir Lietuvos

Raudonasis Kryžius nežiuri, ko

kiai kas partijai priklaus ar

neprisklaus, bet šelpia lygiai

visus, kas tik tos pašalpos rei-

kalingas. "Draugui" mat ar-

šiau Italijos Roma, o gal ir

kita šalis, bet tik ne Lietuva.

L. G. D. 1-mo Skyr. rašt.

—J. J. Palekas.

T. Pullman 5482

AKUŠERKA

A. SHUSHO

Turtu pasyrimu,

moterų ligose; ru-

pestingai prišu-

ria ligonę ir kod-

kių laike ligos.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

Kodel Tukstančiai Žmonių ir

Vaikų Miršta kas meta nuo

Plaučių Uždegimo.

Todel kad jie sutinka šias ligas kaip: šaltį, influenzą, kosulius, katarą, Bronchitės, Tonsilitės, skaudžia gerklę, skausmus krutinėje, ir nebūna, iš kurių plaučių uždegimas atsiranda. Jeigu jūs kokių skausmus arba viršui minėtus kentėjimus jaučiate, tuojau eikite į vaistinę ir nusipirkite dėžutę KAMPHROL. Bet būkite atsargūs, kad gautum tikrą, su baltu-raudonu kryžium ant kiekvieno pakelio. Tas vaistas tuojau sustabdyt kosulį.

KAMPHROL yra sudėtinis iš balsaminių aliejų, šaltmedžių, kumparo, ir kitokių naudingų dalių; kurios ramina visus skausmus, kaip galvos skaudėjimą, nugaros, nariuose ir reumatiškus skausmus.

Daugybę gydytojų ir ligonių vartoja ir rekomenduoja KAMPHROL. Pirkite dėžutę šiandien ir laikyk parankumoj; kainą: 50 ir 85 centai.

THE KAMPHROL CO.,

2633 West 47th St., Chicago, Ill.

A K I U ZINOVAS
Atitaiso žvairas akis vienu atsilankymu, be jokios chloroformos. Suvirš 800 išgydymų užrašuose.

Ateik ir leisk apžiūrėti diplomuotam ir registruotam gydytojui ir chirurgui, kuris specialiai išstudijavo galvą. Ypattingai gydo AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGAS.

PATARIMAS DYKAI

Silpnos .. Akis Kurčios .. Ausis
Skaudamos Akis Tekančios Ausis
Raudonos Akis Užkimštos Ausis
Žvairos .. Akis Uzkimštos Ausis

Skaudama Nosis Skaudama Gerklę
Bėganti .. Nosis Silpna .. Gerklė
Kreiva .. Nosis Kataruota Gerklė
Užkimšta Nosis Paputusi Gerklė

Franklin Q. Carter, M. D.

23 metai prie State gatvės
120 So. State St., Chicago, Ill.
Valandos: nuo 9 iki 7. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Kaip Jusų Akis

Ar esi nervuota, kenti galvos skaudėjimą, ar tamistis akis ašaroja, raudės susibėga kuomet skaitai, pailsta akis besiuvat, jei taip, tuojau turi pirmiausia pasiteirauti mano 15 metų patyrimo, kuris suteiks tamistai geriausią patarnavimą.

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos gydoma specialisto W. F. MONCRUFF, M. D.

JOHN J. SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago, kėrtė 18-tos gatvės; 3-čios lubos
Kambarys 14-15-16-17
Viršui PLATT'S Aptiekos
Tėmykite mano parašą.
Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 dien.

Reumatizmas Sausgale

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgale, Kaujų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu; nes skaudėjimai naktina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavonės pasveikę. Prekė 50c per paštą 55c arba dvi už \$1.05. Knyga: "ŠALTINIS SVEIKATOS", augalasis gydymas, kainą 50 centų.

Justin Kulis

3259 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Chroniškos Ligos

Tikra Diagnoza

Kraujo ištyrimas

Elektros Instrumentai

J. VAN PAING M. D.

2221 So. Kedzie Ave.

Val. 1—2; 7—9 po piet.

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago

Telephone Van Buren 294

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų,

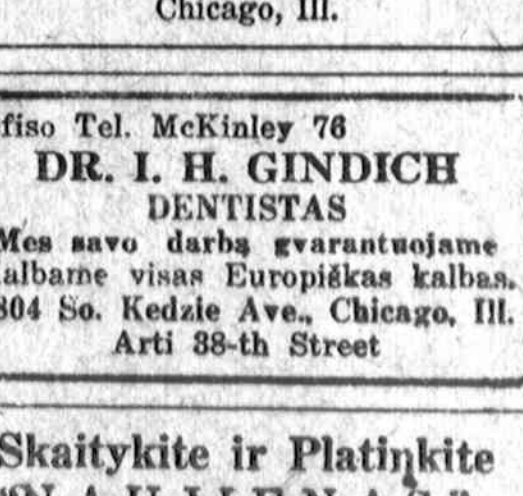
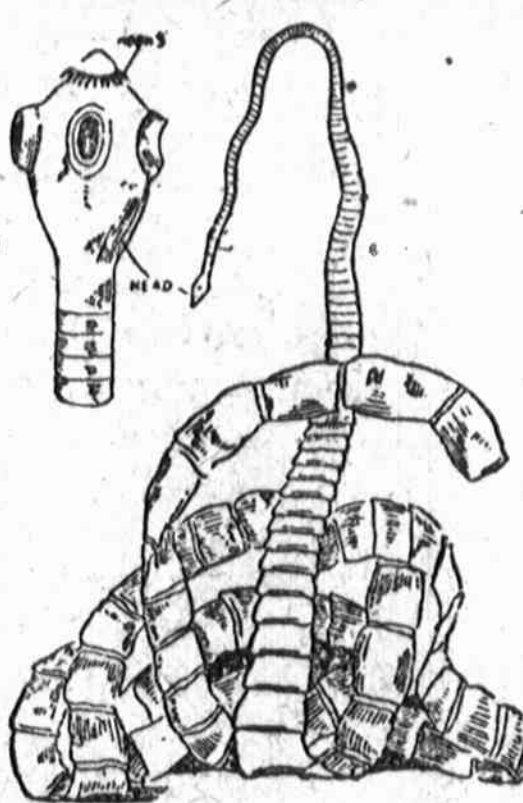
Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago

Telephone Ryer 9693

Valandos: 10—11 ry.; 2—3 po piet

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dienų

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

(Tąs nuo 7-to pusl.)

prie trečiojo — mažiau pakuočiai. Pirmame skyriuje dirba 125,000 darbininkai, kurie turi už arbitrorių (tarpininkų) teisę Alschuler. Antroje skyriuje dirba 40,000 darbininkų, kuriems arbitrorius netarpininkauja. Bet to skyriaus savininkai visuomet taikosi ir pildo arbitroriaus nuosprendžius. Prie trečiojo skyriaus dirba 30,000 darbininkų, kurių savininkai visai nesiskaito su arbitroriaus nuosprendžiais. Tose tai mažose skerdyklėse prisideda visuomet patiems darbininkams Rovoti už padidinimą algų. Visose Jungt. Valstijose ir Kanados gyvulių skerdyklose dirba viso 190,000 darbininkų.

Dabar yra perversmų laikas. Visur užsitarinėja dirbtuvės, kapojama darbininkams algos. Kol kas mėsos industrijose tai dar nelabai jaučiama. Bet pradžia jau yra. Mėsos pakuotojai turi išsidirbę savo plenus ir pirmiausia uždarinėja mažasias skerdyklėles, kad palaikius keletą savaičių vėl jas atidarius. Tada darbininkai yra samdomi už daug mažesnę algą, būtent po 50c. į val. Bet tai samdytojams nelabai vyksta, kadangi tų skerdyklų darbininkai yra organizuoti ir suprantą, kaip reikšmia darbininkų vienybė. Bet panašiai mano elgtis ir nepriklausomieji ir net penki didieji pakuotojai. Jeigu jie tai padarytų ir sumažintų darbininkams algas nors po \$1.44 savaitėje, tai reikštų sumažinimą algos \$72 į metus vienam darbininkui, \$13,680.000 visiems darbininkams. Bet tai pasiekę pakariai nebus patenkinti, jie bandys dar labiau nukopoti algas ir mokėti po 40c į val., t. y. 13c. į val. mažiau, negu kad dabar mokama. Tai padarius darbininko algą sumažėtų po \$6.24 į savaitę, \$312 į metus, o visiems darbininkams \$59,280,000 į metus. Ties milijonai dolerių, suprantama, pasiliks pakuotojų kišenėse.

Darbininkai dabar, kol dar yra laiko, turi rimtai pagalvoti, ar verta yra prarasti \$312 į metus, norint sutaupti \$12, kuriuos jis turėtų užmokėti į vienus metus unijai. Nes jeigu darbininkai nesivienys ir nesidės unijon, tai skerdyklų borsai tikrai nukopos jiems algas. O pasipriešinti tokioms algų kapojimui darbininkai neįstengs, jeigu jie nebus gerai organizuoti.

Sena patarlė sako: "Nerink skatikus, kada rublius bars-tai". Paskupėkit kelis dolerius unijai, o pamatysite, kaip prarasite šimtus dolerių sumažintomis algomis. Užsimokėdami unijai \$12 į metus, sutauptinsite \$312.

Tukstančiai darbininkų suprantą organizacijos reikšmę ir jai visomis įjgomis dirba, bet jie dar nėra gėtinai stiprūs, kad galėtų atstovėti už visus darbininkus ir palaikyti dabartinę algą, kuomet kiti tukstančiai darbininkų negirdi jų balso ir šalinasi nuo unijos. Skerdyklų darbininkų išganimas yra tik tvirtame susiorganizavime į uniją, ir kol visi tuojaus susiorganizuos, tol darbininkai negalės tikėtis atsilai-kyti prieš savo bosų užmačias, o tada baisi kapitalistų letena prispas kaip organi-zuotuosius, taip ir neorgani-zuotuosius darbininkus. Taigi kol dar yra laikas — organi-zuokimės! — Darbininkas.

Kovosime iki paskutiniųsios! — Sako Chi-cagos rubsiuviai.
Gruodžio 6 d. Chicago's siu-vėjų atstovų susirinkimas (apie penki šimtai atstovų) iš-

sklause Chicago's siu-vėjų pir-mininko Levino raporto apie padėtį New Yorko siu-vėjų, kaip vieno balsu priėmė rezoluciją, kurioje pareiškia: "Kiekvienas Chicago's siu-vėjas užsidės mokėti 20 dol. ir 30 dol., kad pagelbėtų New Yorko draugams siu-vėjams, kuriuos samdytojai išmetė iš dirbtuvių ir paskelbė lokautą." Toliaus pareiškė, kad chica-giečiai siu-vėjai neieš, kad New Yorko rubų magnatai taip be-gėdiškai tyčiotųsi iš darbinin-ku.

"Kovosime iki paskutiniųsios, o kova bus laimėta." Visiems žinoma, kad Amal-gamated Clothing Workers unija tai rubų magnatams kaulas gerklėje, tati dabar jie daro visa ką, kad sutriuš-kinus uniją. Draugų siu-vėjų priedermė yra daryti visa, kad šioje kovo-jė siu-vėjų unija būtų laimėto-ja. — Jonas.

A. Petraitis išėjo iš biznio.
Gera visiems naujienėms pažįstamas d. A. Petraitis, kuris iki šiol, kartu su S. Fabijonu, buvo vedėju Europen-American Bureau, prie Halsted ir 35 gatvių, šiomis dienomis visai pasitraukė iš biznio. Pasitraukę todėl, kad ne-tolinio ateityj mano išvažiuo-ti, kad aplankius Lietuvą ir galbut kitas šalis.

Tai įstaiga nuo dabar ves S. Fabijonas ir Mickevičius iš Liberty Land & Investment Co.

500 metų darbą.
Penki šimtai Pullmano kom-pañijos darbininkų vakar mėtė darbą. Tai delto, kad kom-pañija jiems nukirto algą 50 nuoš. Sako, kad kompanijos viršininkai ir darbininkų dele-gatai yra sutikę laikyti konfe-renciją, kurioje manoma išristi algų klausimą.

Nenori vaikų darbo.
Chicago United Charity aso-ciacija vakar laikė konferen-ciją Haymarket svetainėje, kurioje liko priimta rezoliucija reikalaujanti, kad fabrikantai atleistų vaikus nuo darbo, o jų vieton pasamdytų suaugu-sius vyrus ir moteris, kurių tukstančiais vaikščioja gatvėse be darbo.

Nusišovė muzikantė.
P-lė Georgia Bentley, 33 me-tų amžiaus, 119 E. Erie st., vakar nusišovė. Priežastis sau-žudytės — bloga sveikata. Daugeliui Chicago's muzikos mylėtojų ji buvo žinoma kaip pianistė, dainininkė ir kompo-zitorė. Sako, kad apie dešimt metų atgal ji buvo nerviška sukritus nuo persidirbimo ir nuo to laiko iki šiol vis nega-lėjo pilnai atsigauti. Pastarai-siais laikais ji mokytojavo Chi-cagos Muzikos Konservatori-joje.

Reikalauja da 1,000 policistų.
Aldermanas Clayton F. Smith vakar rytiniam miesto tarybos posėdyje reikalavo, kad Chicagoje būtų pasamdyta dar vienas tukstantis policistų, kad tuomi "suteiktų visuome-ni geresnę apsaugą." Dabar mieste dirba 3,500 policistų. Sako, kad New Yorkas nori padidinti policijos spēką dešimtį nuošimčių, todėl ir Chi-caga, ald. Smith nuomone, turi taipiau neatsilikti.

Plešikas nusilaužė koją.
Praeitą naktį plešikas Israel Berg buvo įsilaužęs mėsininko Barret Dolnick namosna, 1254 N. Oakley ave. Čia ji tuoj už-klopo mėsininkas ir plešikas Berg turėjo šokti nuo antro lybų pro langą. Iššokęs gi nu-silaužė koją ir negalėdamas pabėgti, liko suimtas.

Bomba apdraskė namą.
Praeitą subatos naktį pik-tadariiai buvo padėję bombą užpalkalinim gale namo, kurio savininkas yra aldermanas Thomas C. Wallace, 2422 Or-ehard st. Bomba sprogo apie pirmą valandą nakties ir pu-

sėtina gerai sukrėtė namą. Keistas dalykas su tomis bom-bomis. Kiek jų čia nesena bu-vo padėty įvairiose miesto da-lyse ir kiek jų yra sprogušiu, dar nei viena jų nenužudė nei vieno žmogaus. Kam ir kas jas deda — tai klausimas.

Dar šeši policistai, policijos departamento viršininko Fitz-morris įsakymu, vakar liko at-statyti nuo darbo. Tai delto, kad jie užsimindinę girtuok-lyste, vadais ir dar kitais ne-gėdijamais palinkimais.

Plėšikai atėmė \$5,200.
Penki apsimaskavę banditai vakar apie septyntą valandą va-kare užpuolė Palmer Flour kompanijos ofisą, 452 N. Je-fferson st., ir atėmė \$5,200.

Pranešimai

Naujiens!
Dramatiškas Ratelis perleidė savo svetainę Dramos Kursam. Taigi iš tos priežasties 23 Sausio 1921 metų Meldažio svetai-nėj įvyks extra nepaprastas Dramos Kursų vakaras. Kursy-stai, o taigi ir pati jų vedėja-mokytoja artistė Unė Babickaitė sulos niekuomet dar nebuvu-sius Lietuvos scenoj veikalus: I "Vyresnysis Angliakasis" viena-veiksmė drama. II "Sudaugytas Vaidrodis" vienaveiksmė labai juokinga komedija. III Sušoks Baletas — Suktinis.

Po programos šokiai.
Kursų Administracija.
5-to Wardo Socialistų Partijos or-ganizacija laikys savo mėnesinį susirinkimą šiandien, sausio 8, kaip 8 v. v., Gauger's Hall, 3714 S. Halsted gvė. Be kita ko, Krašto Vartotojų Kooperativo atstovas drg. Rafael Mallen kalbės apie kooperacijų judėjimą. Taipiau tars keletą žodžių drg. Hall, musų kandidatas į alder-manus. Kviečiami nariai ir simpati-zuojai. Atsiųskite ir draugų.
— F. G. Wellman, pirm.

Lietuvos Gelbėjimo Draugijos 47 skyriaus susirinkimas įvyks nedėlio-j, 9 d. sausio, 10 val. ryto, 1822 Wabansia Ave., Liuosybės svet. Visi nariai kviečiami susirinkti.
— A. Valtas, Rašt.

Lietuvių Viešas Knygynas P. V. D. Chicago's kviečia draugų į kuop-pu prigulėjusių prie L. V. K. atžuo-pus susirinkti 20 diena sausio, 7:30 val. vak. A. Valinčiaus svetainė, 1732 S. Union gatvė. Turim aptarti, ar į Lietuvą pasiūti, ar čionai vie-ta parinkti. Raudas draug knygų ir rakandų šiam laikui be naudos.
— T. Budginas, Rašt.

Roseland. — Draugų Saryšio pa-laiankių Aušra delegatų susirinki-mas įvyks utarninė, sausio 11 d., 8 val. vak., Aušros kambariuose. Reikės rinkti valdyba 1921 m., pri-sirengti businam vasario 20 d. va-karui ir kiti reikalai. Visi delegatų butinai ateikite laiku.
— Pranas Grybas, sek. 10500 Lafayette Ave.

The Vazabonds. — Herbert J. Crouch will answer the speech of Ex U. S. Senator J. H. Lewis. All should understand the laws in America and obey them. 3 P. M. Sunday.
Lectures at Colonial Hall, 20 W. Randolph St. — Ladies and discussion invited.

Dr-stės Palaimintos Lietuvos me-tinis susirinkimas įvyks nedėlio-j, sausio 9 d. J. Malinausko svetainė, 19-ta ir Halsted gvė, 1 val. po pietų. Draugai, norėdami žinot Dr-stės sto-vį ir turta, nepamirškite ateiti! tapogi norintys prisirašyti į draugystę kviečiami ateiti. D. J. Danto, Rašt.

4-to Wardo Lietuvių Politikos ir Pašalpos Klubas laikys savo metinį rinkimą nedėlio-j, sausio 9, 1-ma val. po pietų Mildos salėj. Visi nariai kviečiami susirinkti, yra svarbių rei-kalų. Kviečiami nauji Kluban pri-rašyti. — M. M. Yuodis, prez.

Chicago's Liet. Vyrų Choro susirinkimas įvyks nedėlio-j, sausio, 9 d., Mildos svet., 3142 So. Halsted St., kaip 11 val. ryte. Malonėkite visi dainininkai laiku buti, nes turim daug svarbių reikalų aptarti, — taipgi bus naujas valdybos rinkimas. Po susirinkimu dainos. — K. Valčiūnas.

Kooperacijų reikalai. — 5-tojo War-do Socialistų Partija šaukia viešą susirinkimą subatų, sausio 8, kaip 8 val. vak., Gauger Hall salėj, 3714 So. Halsted gvė. Kalbėtoja bus Kooperati-vių sankrovų atstovas kooperatyvų organizavimu klausimu. Visi, kurie interesuojasi kooperatyvų judėjimu, kviečiami susirinkti. —

Didelis Koncertas, rengiamas Liet. Moterų "Apvėsioj" Draugijos, įvyks nedėlio-j, sausio 9 d., Meldažio salėj, 2242 W. 23rd Place, Pradžia lygiai 7 val. vak.
Visas koncerto pelnas eis Lietu-vo's našlaičių naudai, todėl tikimės, kad visuomenė ji parems gausiu at-silankymu. — Komitetas.

PRANEŠIMAI

Lietuvių Laisvamųjų Federacijos 1 kp. susirinkimas įvyks nedėlio-j, sausio 9 d., 10 v. ryte, M. Meldažio svet., 2242 W. 23 Pl. Visi nariai prašomi butinai atsilankyti.
— K. Baronas, Sekr.

Chicago's Lietuvių Draugijos Sav. Pašalpos metinis susirinkimas įvyks nedėlio-j, sausio 9 d. 2 val. Zvazsek Po-tek svetainėj, 1215 N. Ashland Ave. Visi draugai malonėkitis susirinkti lai-ku; kurie persikėlė į kitas vietas, pri-duokit savo adresu. — X. Shaikis.

Harvey, Ill. — Bendras Lietuvos Gynimo Komitetas ir vietos draugų-jos rengia didelį balių subatų, sau-sio 8 d., Genciarzo salėj, 15709 Hal-sted St., Phoenix, Ill. Pradžia lygiai 7 v. v. Visas to vakaro pelnas skiria-mas parimimui savo brolių Lietuvių, kovojančių su Žulikovskiu ir jo ve-damais lenkų plėšikais; todėl visi vie-tos ir apilinkės lietuviai dalyvaus. — Komitetas.

LSS. 81 kp. metinis susirinkimas įvyks Subatų, sausio 8, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžia 7:30 v. v. Kuopos nariai visi turite buti susirinkime, nes yra daug svar-bių dalykų svarstymui. — Komitetas.

Melrose Park. — Darbininkų Var-tojų Bendrovės (Valgomų Daiktų Krautuvės) šėrininkų visuotinas me-tinis susirinkimas bus subatų, 8 d. sausio, Ignaco Wasčiuilo svet. prie 23-čios ir Lake St. Pradžia 7:30 val. vak. Visi šėrininkai kviečiami butinai atsilankyti. Bus duotas metinis ra-portas bendrovės ir kitų svarbių da-lykai. — Direkcija.

Pajieškojimai

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI
PAJIEŠKAU savo vyro Tadeušo Breyerio, bet dabar vadinas John Aukšta, 5 pėdų, baltos veido, čysta plika kaktas. Turiu svarbių reikalų. Gyveno Chicagoj, rugsėjo mėnesį pra-silalino nežinau kur. Kas tokį patė-mys, malonės pranešti. Pirmasai pranešėjas gaus \$5 atlyginimo.
AGOTA BREYERIDENė, 500 W. 45th St., Chicago, Ill.

ESU vaikas 47 metų, apvėstas ir turiu darbą. Pajieškau apsieve-mui merginos arba našlės 35-47 me-tų amžiaus, nemėgstančios mumsai-no; be skirtumo tautos ir tikėjimo. Tur-tingėnės ypats prašome geriau ne-rašinėti, nes aš esu beturtis. Meldžiu atsiųskite:
F. MONTVILLA, 1105 W. Adams St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU švėgerio Jurgio Mi-keikos, Ruskių kaimo, Laukuvos par-kauno rėd., Raseinių apskr. 14 metų atgal gyveno Sag Harbor, N. J. Ma-lonės pats atsiųskite arba žinanti ji pranešti.
J. YOCIS, 1620 So. Ruble St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU kaimyną Juozapą Petrulio, Kauno rėd., Telšių apskr., Janapolio parapijos, Baltininkų kai-mo. Malonės atsiųskite, arba žinanti ji pranešti ant antrašo, nes turiu svarbių reikalų.
K. PINKAUSKAS, Joliet-Rockdale, Ill.

PAJIEŠKAU apsievimui mer-ginos, lietuvės-lenkės, kad ir be-vaikės našlės. Atsiųskite: W. M. Naujienos No. 193.
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKALAUJA vaikas kam-bario prie mažos šeimos apie 18-tą gatvę arba Bridgeporto apilinkėse. Malonėsite pranešti į Naujienų ofisą, pažymint No. 197.

JIEŠKO DARBO

NORIU gauti darbo ant far-mų. Esu dirbęs 6 metus; moku visą farmų darbą. Atsiųskite tuojau, kam reikalingas toks žmogus.
K. ZAJAUSKAS, 1336 — 49 Ct., Cicero, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PASIRENDAVOJA vienam ar dvims vaikams moderniš-kas kambaris. Elektros šviesa, vana ir telefonas.
PETER URBONAS, 3313 S. Halsted St. Blvd. 3720.

ANT RENOS kambaris ga-ru apšildomas, elektro šviesa, maudyne ir kiti parankumai. Jei kam reikalinga, malonėkite atsiųskite po antrašo: 5359 So. Morgan St.
Antros lubos iš priekio.

RANDAI

ISSIRENDAVOJA krautuvė; elektros šviesa, garų apšildoma ir didelis sklepas.
PETRAS ZIMANTAS, 4845 W. 14th St., Cicero, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
REIKIA patyrusių moterų prie skirstymo popierinių atmatų. Nuola-tinis darbas, gera užmokestis ir ge-ros, sanitarės padėties.
GUMBINSKY BROS CO., 2261 S. Union Ave.

REIKIA patyrusių ir ne-patyrusių moterų į popieros atmatų dirbtuvę.
Atsiųskite:
1451 S. Peoria St.

REIKALINGA mergina prie namų darbo. Maža šeimyna. \$12 į savaitę. Kreipkitės tuojaus po antrašo:
3540 S. Halsted St., Chicago, Ill. Ant antrų lybų.

REIKALINGA mergaitė arba mo-teris lengvam namų darbiui. Apie algą susitarkysim.
M. GOSS, 3101 Vincennes Ave., Phone: Vincennes 163. Ant antrų lybų.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKALINGAS bučeris turis patyrimą savo darbe.
1980 Canalport Ave. Chicago, Ill.

REIKIA.
Agentų ir kolektorių prie svei-katos ir atsitikimų Insurance. Galima padaryti nuo \$6 iki \$12 į dieną ir daugiau, jei norėsi dirbti. Jei esi gabus, atsiųskai ir musų ofisą. Agentūros supe-rintendentas paaiškins, taipgi nurodys, kaip padaryti pinigų.

CHICAGO MUTUAL CASUALTY CO.,
431 So. Dearborn St. Rooms 911 — 912.

REIKALINGAS pirmos klesos bučeris.
1222 St. Charles Rd. Cor. 13 Ave., Maywood, Ill.

REIKIA patyrusio vyro į ra-kandų krautuvę. Turi mokėti važiuoti Republic Truck'u.
WOLF FURNITURE HOUSE, 3818-20 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA bučernė ir grosernė lietuvių ir lenkų apgy-ventojie vietoje. Bargenas. Mo-derniški įtaisymai. Pardavimo priežastį dažinosit ant vietos.
4605 So. Paulina St.

PARDAVIMUI teatras, pietinėje miesto dalyj, South Side, 300 sėdynių. Atsiųsau-kit į Naujienas po numerių 195.

PARDAVIMUI salionas, visokių tautų apgyventoj vietoj. Priežastis parda-vimo — apleidžiu Chicago.
2535 S. Halsted St.

PARSIDUODA kartijama prie 5324 S. Halsted St. ir 53 pleiso. Biznis išdirbtas per suvirs dvi-dešimt metų. Priežastį parda-vimo, patirsite ant vietos.
Tel.: Yards 836.

PARSIDUODA salionas ant Bridgeporto. Pardavimo priežas-tis, savininkas važiuoja Europon. Biznis išdirbtas per ilgus laikus. Kreipkitės:
943 W. 33rd St. Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė visokių tautų apgyventoj vietoj. Senas biznis. Iš priežasties išvažiavimo į tėvynę parduoda už labai prieina-mą kainą.
Atsiųskite į "Naujienas" po No. 193.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė labai pigiai. Par-davimo priežastis liga šei-mynoj. Bus atiduota už tei-singą pasiūlymą.
1834 Canalport Ave.

PARSIDUODA KARCIAMA. ATSIŠAUKITE:
4539 So. Marshfield Ave.

PARSIDUODA labai pigiai salionas arba išsimaino. Atsiųskite:
948 W. 31st Pl.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA pirmos klesos, 3 krėslų barbernė. Pardavimo priežastis, turiu 2 biznius.
3604 So. Halsted St.

PARSIDUODA valgio gamini-mo kambaris (Lunch Room) lietuvių apgyventoj apilinkėj. Priežastis pardavimo, partnerių nesutikimas.
1705 So. Canal St.

PARSIDUODA salionas. Savininkas išvažiuoja Euro-pon.
5158 Wentworth Ave.

PARSIDUODA grosernė. Labai gera bučeriui. Parda-vimo priežastį, patirsite ant vietos.
515 East 44th Pl.

PARSIDUODA grosernė apgyven-toj visokių tautų; biznis yra cash; gera vieta del bučernės. Turiu par-duoti greitai laiku. Pigiai parduosiu. Priežastis pardavimo, turiu du biz-niu.
2955 S. Emerald Ave.

PARSIDUODA KRAU-TUVĖ. ATSIŠAUKITE:
P. ZANDEV, 1804 W. 47th St.

PARSIDUODA du apšildymui pečiai. Atsiųskite tik nedėlios ryte.
BOESCH, 1607 So. Halsted St. Trečios lubos.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA Lake Elgin 1919 modelio karas. Stiklo užlai-dos, bėges 7,000 mylių; kaina \$795.
DR. ANDERSON, 4253 Indiana Ave. Tel.: Kenwood 10218.

RAKANDAI

IŠVAŽIUOJU IŠ Miesto.
Stebuklinga proga porai užvedan-čiai gyvenimui, pakuosiu savo puik-kius 4 kambarių rakandus, visų sykių arba atskirai, kaip nauji su-dėda iš trijų šmūtų sekdyčios seto, buvo užmokėta \$200, parduosiu už \$75.00, indų, kaurų, lovy, taipgi didėlio Vietrola, už kurį buvo užmokėta \$225 už \$50, su rekordais ir deiman-to spilka. Ateikit tuojaus, galite matyti kasdien nuo 9 ryto iki 9 vaka-ro ir nedėlio-j.
2810 W. Harrison St.

NAMAI-ZEMĖ.

PARSIDUODA arba išsi-maino namas su groserio ir bučernės bizniu arba be biz-nio, geroj apilinkėj.
Atsiųskite:
4533 S. Laflin St.

PARSIDUODA 5 kambarių namas,

cemento sklepas, maudyne ir visi parankumai. Didelė barnė, 1 karvė, 40 vištų ir 5 kambarių rakandai. Na-mas geroj vietoj, netoli dirbtuvių ir gatvėkarij. Pardavimo priežastis, va-žiuiju Lietuvon.
D. MARKUVENAS, 41 E. 100th Pl., Chicago, Ill.

KAINA \$4,500.

\$650 cash, likusi suma mė-nesiais, nupirks puikų 20 akersų plotą žemės netoli Tinley Park, prie Rock Is-land geležinkelio. Nepra-leiskite šios geros progos.

PAUL BAUBLY, 1404 W. 18th St. Tel.: Canal 6296.

SKUBINKIS įgyti šitą negirdėtą progą. Parsiduoda firma už jusų teisingą pasiūlymą. Kas pirmenis, tas laimingesnis; turi but paruosita šitą savaitę. Priežastis liga. Vaziuok tuojaus ir turisi gražią farmą ant save. Antrašas:
F. ENDREI, 4017 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.

BARGENAS.
\$200 cash, likusi suma po \$15 į mėnesį nupirks 4 kambarių namelį. Kaina \$2,500.
\$400 cash, likusi suma kaipo rėnda nupirks 6 kambarių namelį su gasu, vanoms ir elektra. Kaina \$3,100.
\$500 cash, likusi suma kaipo rėnda nupirks 8 kambarių plytų namą su garų apšildoma, vanoms, gasas ir elektra. Gera apilinkė, umai parduoda. Netoli parko.
J. McDONNELL SYSTEM, 3517 Archer Ave.

PARSIDUODA dviejų augštų namas; rendos atneša \$80.00 į mėnesį. \$6,500. 2133 S. Halsted St. Savininkas:
LOUIS SCHMID, 11324 Michigan Ave.

NAMAI-ZEMĖ

BARGENAS.

Puikus 40 akersų plotas, netoli Palos Park, tik 28 my-lios nuo vidurmiesčio. Par-duosiu arba mainysiu ant kitos savasties. Kreipkitės ypatingai ar laišku platesnių informacijų.
PAUL BAUBLY, 1404 W. 18th St. Tel.: Canal 6296.

BARGENAI

Parduodu nuosavybės nuo 22 nd St. iki So. 72nd St. nuo Western ave. iki Kedzie ave., prienamoms sąlygomis ir pigiomis kainomis.
CHARLES W. REMPERT, 2815 W. 22nd St., Chicago, Ill. Tel.: Lawndale 310.

ANT PARDAVIMO.

Namas 4 pagyvenimų po 5 ir 4 kambarius su beismanu; ran-dos \$50.00 į mėnesį; randasi ant Bridgeporto, 3544 S. Parnell Ave. Mes turime daugiau namų ant Brighton Park, South Side taip, kad Tamstos galėsite pasirinkti. Mes mainysime ant lotų ar na-mų, ar taip ant kokio biznio. Jei-gu Tamsta neišsirinksite iš nu-sų senų namų, tai mes pabuda-vosime naują taip, kad Tamstom patiktų. Jeigu turite lotus, tai nelaikykite tuščius, nes trėtinat pinigų mokėdami visokius mo-kestis, o negaudami jokio pelno. Taigi dabar patogiausias laikas pradėti budavot, nes namų labai didelė stoka.

JOKANTAS BROS.

3934 S. Rockwell St. Phone: Lafayette 5277.

PARSIDUODA murinis 2-ju aukštų namas su salionu ir sale. Galima pir-kti namą su bizniu arba be biznio. At-siųskite pas:
SAMUEL KRC Chicago.

PARSIDUODA medinis bizniaus na-mas, ant kampo Jefferson ir 20th St. Parsiduoda pigiai iš priežasties—savi-ninkas važiuoja tėvynėn.
SAMUEL KRC 2003 Jefferson Str.

MOKYKLOS

MASTER SYSTEM
Vyrų ir Moterų Rubų Kirpi-mo ir Designing Mokykla.
Musų sistema ir mokyklo būdu jus trumpu laiku išmoksitu visų amato. Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo designing ir